

RÝMAŘOVSKÝ HORIZONT

06/2003

Cena 8 Kč

Čtrnáctideník
regionu Rýmařovska

Vyšlo 11.4.2003

RALLY SE VRACÍ !

informace, časy, mapa ... str. 19-21

v sobotu

19. dubna 2003 v regionu

Mírotíněk

Tvrdkov

Horní Město

RÝMAŘOV

Ferdinandov

Stříbrné Hory

Dobřečov

Nové Pole

posádka: P.Poullík - J.Novák + grafika & polep vozů: BP design Rýmařov - reklama & propagace + foto: František Dušek © Sport foto

- Středisko volného času je v zástavě
- Rýmařov otevřel Evropské informační středisko
- Dětská pohotovost funguje dál
- Šestnáctiletý dopaden při vloupání do prodejny

str. 2
str. 6
str. 7
str. 15

Aktuálně z města

Radní zrušili poskytování slev za údržbu chodníků

Osmé jednání rady města Rýmařova se uskutečnilo 24. března a radní na něm přijali 58 usnesení, z toho 35 mělo charakter doporučení pro jednání zastupitelstva města. Radní vzali na vědomí zprávu o hospodaření společnosti Spojené lesy, s.r.o. za rok 2002 (*konkrétní informace přineseme v příštím vydání novin*), schválili doplnění Pravidel pro hospodaření s byty a návrh smlouvy o budoucí smlouvě s B PLUS TV, a.s., Klimkovicce na realizaci vysílání TV Prima a schválili smlouvu na akci „Splašková kanalizace Rýmařov“ se státní dotací.

Záležitosti majetkové

Rada schválila záměry pronájmů pozemků nebo jejich částí v katastrálním území Rýmařov a Janušov, vyslovila souhlas s ukončením smlouvy o nájmu nebytových prostor v objektu na náměstí Míru 24 v Rýmařově a schválila výpůjčku objektu Městské sauny

v Rýmařově sdružení WELLNESS Rýmařov, sdružení pro zdraví a dobrou náladu. Radní zrušili poskytování slev za údržbu chodníků v zimním období, a to všem nájemcům nebytových prostor, kterým byla tato sleva poskytována.

Doplnění Pravidel pro hospodaření s byty

Usnesením zastupitelstva města č. 366/19/00 byla novelizována Pravidla o hospodaření s byty. Nově byl zaveden systém bodového hodnocení žadatelů o přidělení bytu, čímž byl nahrazen do té doby prostý seznam žadatelů o byt nově vytvářeným pořadníkem, který vždy na počátku roku schvaluje rada města. Nový princip pronájmu určených bytů dle pořadí uchazeče v pořadníku je ustanoven v čl. D Pravidel. Na základě této novely z r. 2000, jsou pořadníky žadatelů o byt radou města schvalovány vždy počátkem roku. Z tohoto důvodu ne-

ní nutné opětovně v RM přijímat usnesení pro přidělování bytů konkrétním osobám uvedeným v pořadníku a pokyn k pronájmu volného bytu v majetku města může učinit také bytová komise. Rada města proto schválila doplnění Pravidel pro hospodaření s byty v čl. F odst. 1 o doplnění textu:

Pokyn k pronájmu volného bytu v majetku města může učinit také bytová komise, pokud bude při přidělení bytu dodržena posloupnost žadatelů, jak jsou uvedeni v radou města schváleném pořadníku pro daný rok.

Různé

Radní budou usilovat dosáhnout politickými cestami získání investic pro protipovodňové zabezpečení Jamartic ze státních prostředků. *Z podkladů MěÚ JiKo*

Změna pravidel podpory bytové výstavby

V souvislosti s přípravou plánu rozvoje města do r. 2006 projednávala komise životního prostředí a výstavby dne 20. února rovněž téma dalšího možného budování vodovodů a kanalizací. Ve svém doporučení pro radu města dospěla komise k závěru, že po dobudování kanalizace v Rýmařově, Edrovicích a Janovicích nebude další stavba kanalizace do r. 2006 zahajována. Rovněž výstavba vodovodů nebude zahajována, s výjimkou připravené stavby vodovodu pro Jamartice. V území, které není a nebude do r. 2006 vybudováno uvedenou strukturou, navrhla komise prostřednictvím rady města zvýšit příspěvky města stavebníkům na individuální řešení odkanalizování

a zásobování pitnou vodou.

Usnesením č. 95/9/95 byla schválena zastupitelstvem **Pravidla a podmínky podpory bytové výstavby.**

V ustanovení článku 3 Pravidel je stanoveno, že příspěvky stavebníkům v podobě finanční dotace je možno poskytnout jak v souvislosti s novou výstavbou bytů, tak i vlastníkům stávající bytové výstavby.

Zastupitelstvo změnu Pravidel a podmínek podpory bytové výstavby schválilo tak, že na:

- vybudování malé čističky odpadních vod bude poskytnuta dotace ve výši max. 30 000 Kč,
- úpravu, vybudování studny bude poskytnuta dotace ve výši max. 15 000 Kč.

Zastupitelé řešili zástavní smlouvu na rýmařovský kulturní dům

Zastupitelstvo města Rýmařova zasedlo ke 4. jednání ve čtvrtek 3. dubna v malém sále Střediska volného času. Na programu jednání bylo projednávání výsledku hospodaření města za rok 2002, finanční a věcný rámec rozvoje města do roku 2006, majetkové záležitosti a bod různé. Zastupitelé přijali celkem 55 usnesení.

Dotace Moravskoslezského kraje pro jednotku dobrovolných hasičů Rýmařov

Moravskoslezský kraj (MSK) předložil návrh smlouvy o poskytnutí neinvestiční dotace z rozpočtu MSK. Jedná se o poskytnutí neinvestiční dotace ve výši 125 000 Kč na financování potřeb jednotky sboru dobrovolných hasičů Rýmařova. Dotace je určena na výdaje zabezpečení pohotovostí členů SDH města

kategorie JPO II (100 000 Kč) a na výdaje na mzdy člena SDH města, vykonávající službu v jednotce jako svoje hlavní zaměstnání (25 000 Kč). Zastupitelé zmocnili starostu města Ing. Petra Kloudu k podpisu Smlouvy mezi městem Rýmařov a Moravskoslezským krajem o poskytnutí dotace.

Úprava Pravidel o vytvoření a použití účelových prostředků města v rámci Programu poskytování státních půjček na opravy, modernizaci a rozšíření bytového fondu

V rámci výše uvedeného programu byl dne 7.6. 2002 městu Rýmařov poskytnut úvěr ve výši 1.600.000 Kč. Částka 1.100.000 Kč byla určena pro potřeby města (respektive organizací Byterm s.r.o.) na opravy domovního a bytového fondu města a částka 500.000 Kč pro potřeby fyzických a právnických osob, které vlastní bytový nebo rodinný dům na území města a které

přijmou závazek poskytnoutou půjčku podle stanovených a ve smlouvě uvedených pravidel ve prospěch těchto domů použít. Vzhledem k tomu, že občané (kromě dvou) doposud o půjčky neprojeví zájem a původní záměr města se tak nenaplnil, musí dojít ke změně Pravidel; v opačném případě by nebylo město schopno poskytnout úvěr dočerpát. Úvěr byl dolo-

žen čerpán pouze Bytermem ve výši 685.781 Kč, a to podle zastupitelstvem schválených pravidel. Změna spočívá v úpravě tzv. „Tabulky účelů fondu“ tak, aby Bytermu byla zrušena horní hranice půjčky a byla stanovena výše půjčky ve výši 50 % hodnoty dodavatelských faktur.

Zastupitelstvo úpravu Pravidel schválilo.

Řešení hrozby propadnutí zástav

Město Rýmařov poskytlo panu Cimerovi v roce 1997 zástavu na hypoteční úvěr u Komerční banky (KB) v Opavě. Úvěr byl poskytnut na výstavbu domu na náměstí Míru 29 na dobu 10 let s měsíční splátkou. Úvěr byl z počátku řádně splácen, ale postupně se dostal p. Cimer do podnikatelských a finančních potíží. Banka v loňském roce dvakrát město vyzvala k jednání, ke kterému nedošlo, proto se nyní chystá k realizaci zastaveného majetku. Zastavenými budovami jsou objekty: Bartáková 24, Palackého 11, Příkopy 9, 11, 13, 15, Dukelská 6, tř. Hrdinů 34 a konečně i samot-

ný objekt T. Cimer na náměstí Míru 29. Jedná se celkem o 120 bytů a 3 budovy s nebytovými prostory. Podle členů zastupitelstva se jako nejjednodušší varianta jeví možnost odkoupení domu od T. Cimer za vzniklý dluh, přeuvěřovat dluh novým úvěrem a ten splácet a postupně tak zástavy vyvázat s možností dům v budoucnu prodat nebo pronajmout.

Zastupitelstvo přijalo usnesení, ve kterém pověřuje starostu města dále jednat ve věci vyvázání zástav u KB na objekt nám. Míru č. 29 s tím, že preferuje odkoupení nemovitostí od pana Cimer.

V roce 1993 byla uzavřena zástavní smlouva s Komerční bankou a.s. (KB) k nemovitosti kulturní dům (Středisko volného času) v Rýmařově. Zástava byla poskytnuta na přijetí střednědobého investičního úvěru firmě Sortie s.r.o. na výstavbu malé mlékárny. Investor stavby však podnikatelský záměr nedokončil. Městu se podařilo v roce 2001 získat plnou moc od jednatele této společnosti k disponování s rozestavěným objektem. Stavba se stávala postupně nebezpečnou, a proto byl zpracován projekt na její odstranění na náklady města. K demolici, která by si vyžádala náklady ve výši cca 1,5 mil. Kč, naštěstí nedošlo, neboť ji, a to ve staticky narušeném stavu, převzala společnost Rojana.

Středisko volného času je v zástavě

KB a.s. požadovala od města souhlas (bez něj to tehdy nebylo možné) k realizaci zástavy kulturního domu již v letech 1995, 1996, poté opět až v letech 2001 a 2002. Na doporučení právníků město na výzvy banky reagovalo pouze sporadicky, neboť zástavní smlouva neposkytovala věřiteli dostatek prostředků k realizaci zástavy. Až po nabytí účinnosti zákona o nedobrovolných dražbách se postavení KB a.s. jako věřitele posílilo a opětovně vyzývá město k jednání. Zastupitelé rozhodli v této věci tak, že pověřili starostu města jednat s Komerční bankou ve věci vyvázání zástavy objektu SVČ s tím, že upřednostňují minimalizaci dopadu vyvázání objektu ze zástavy do rozpočtu města.

Výsledky hospodaření města za rok 2002

Zastupitelé akceptovali a schválili jako rozpočtová opatření roku 2002 zvýšení objemu příjmů rozpočtu na základě přidělení účelových dotací ze státního rozpočtu podle rozhodnutí jednotlivých poskytovatelů v celkové částce + 37 036,3 tis. Kč

a současně zvýšení objemu rozpočtových výdajů o stejnou celkovou částku + 37 036,3 tis. Kč s rozpisem podle rozhodnutí poskytovatele dotace.

• Podstatnou součástí dosud zastupitelstvem nepotvrzených rozpočto-

vých opatření jsou účelové dotace na výdaje, pokrývané státním rozpočtem (výdaje na volby, věcné výdaje škol, dotace na sociální dávky, dotace na výdaje sboru dobrovolných hasičů, dotace na vytvoření systému výkonu státní správy obce

s rozšířenou působností), které činí v úhrnu 27 959,0 tis. Kč. Zbytek ve výši 9 077,3 tis. Kč jsou rozvojové dotace, poskytnuté městu ve 4. čtvrtletí roku v rámci jednotlivých rozvojových programů ústředních úřadů.

Plnění příjmů z daní od Finančního úřadu

Daňové příjmy jsou základní součástí příjmů města a podstatným způsobem ovlivňují podmínky čerpání rozpočtových výdajů. Vývoj v roce 2002 byl v celkovém úhrnu daňových příjmů příznivý. Příznivé plnění bylo zejména v daních ze závislé činnosti a daních z příjmů právnických osob. K trvalému poklesu dochází ve výnosu daně z nemovitostí. Nevyrovaná

je situace v plnění výnosů z DPH.

Původní i upravený rozpočet roku 2002 byl sestaven jako vyrovnaný v tom smyslu, že rozpočtovými příjmy byly pokryty výdaje rozpočtu a saldo operací financování. Ve skutečnosti bylo docíleno přebytku volných prostředků koncem roku ve výši + 789,4 tis. Kč.

PŘÍJMY ROZPOČTU		v tis. Kč	
Položka rozpočtu	Uprav. rozp. 2002	Skutečnost 2002	% plnění
Daň z příjmů fyzických osob	15 130	16 069,5	106,2
Daň z příjmů právnických osob	10 702	11 315,2	105,7
Daň z příjmů právnických osob za vlastní město	2 925	2 925,5	100,0
Daň z přidané hodnoty sdílená	18 180	17 587,7	96,7
Správní a místní poplatky	4 925	4 453,0	90,4
Daň z nemovitostí	2 060	1 969,2	95,6
Daňové příjmy celkem	53 922	54 320,1	100,7
Příjmy za práce a služby	285	296,3	103,9
Členský Bytern	360	360,0	100,0
Příjmy z pronájmu majetku	7 410	9 215,2	124,4
Příjmy z úroků a dividend	60	110,6	184,4
Ostatní vlastní neobdobné příjmy	1 175	2 051,3	263,2
Nedaňové příjmy celkem	9 290	12 013,4	129,5
Kapitálové příjmy, příjmy z prodeje invest. maj.	8 762	6 326,2	109,8
Základní dotace ze státního rozpočtu	95 723	95 759,3	100,0
Převody od obcí (na školství, investiční...)	230	222,3	96,7
Převody z vlastních fondů	1 093	1 115,2	102,1
Dotace a převody z veřejných rozpočtů	97 046	97 096,8	100,0
PŘÍJMY CELKEM	166 019	169 756,5	102,3
Přijaté úvěry a půjčky nové	7 780	6 392,4	83,0
Splátky úvěrů a půjček	- 7 822	- 7 022,0	100,0
Operace k řízení likvidity - saldo	+ 358	+ 350,0	100,0
Přijaté úvěry a splátky - saldo financování	+ 1 038	- 279,6	- 27,2
Zdroje příjmů pro výdaje	167 047	169 476,9	101,5

Výdaje rozpočtu

Globální výdaj byl v roce 2002 proti upravenému rozpočtu překročen o + 1 640,5 tis. Kč.

Z hlediska druhové struktury výdajů došlo k většímu překročení rozpočtu v okruhu investičních výdajů, kde je důvodem především čerpání výdajů na akci výstavby splaškové kanalizace Janovice + 1 414,8 tis. Kč, kde došlo v roce 2002 k plnění, přitom rozpočtově byla s ohledem na průtahy se schválením dotace od SFŽP ČR (Státní fond životního prostředí) akce přesunuta do roku 2003 včetně čerpání smlouvaného úvěru (čerpání úvěru je vázáno na čerpání dotace). K překročení investic došlo v souvislosti s přípravou reformy veřejné správy + 319 tis. Kč.

Objem mzdových výdajů byl nedočerpan o - 458 tis. Kč. Zdrojem úspor je zejména nedočerpaní mezd vyčleněných pro reformu veřejné správy a mzdové výdaje při volbách, kde úspora činí v úhrnu - 418 tis. Kč. Proti roku 2001 vzrostl objem mezd v roce 2002 (po odpočtu nových mezd na přípravu reformy veřejné správy a na provedení voleb) v indexu 111,4 %. Důvodem byly úpravy mezd k 1.3.2002 podle nových platových tarifů, stanovených nařízením vlády č. 66/2002 Sb.

Z hlediska účelového členění výdajů došlo k většímu překročení rozpočtu jen ve výdajích na průmysl a obchod (o uvedené plnění na akci splaškové kanalizace Janovice) a ve výdajích kapitoly vnitřní správy (překročení výdajů na přípravu reformy státní správy). V ostatních oddílech nepřesáhly odchylky čerpání výdajů proti rozpočtu 1 %.

Zastupitelstvo schválilo rozbor plnění rozpočtu příjmů a výdajů města v roce 2002 a finanční vypořádání účelové poskytnutých prostředků.

Věcný rámec akcí pro období 2003 - 2006

Zastupitelé města předložili prostřednictvím komisi rady města vlastní návrhy věcných úkolů, které by měly tvořit zásadní rámec rozvoje a správy města do roku 2006. Tyto návrhy (plán) vyplývají především ze zásadní problematiky města, která je předurčena především akutními potřebami řádné funkce města, ale také pohledem na částečné zlepšení ko-

munálního prostředí podporujícího rozvoj města. Návrh vyplývá z reálně očekávaných finančních možností města, i když dílčí převis návrhů nad pravděpodobnými možnostmi rozpočtu zde existuje. Princip naplnění podstatných investičních programů je založen na podmíněném získání nejméně státní nebo krajské dotace.

Návrhy věcných úkolů zahrnují oblast životního prostředí, opravy a rekonstrukce komunikací, bytovou výstavbu, školství, kulturu, cestovních a sport, sociální věci a zdravotnictví a vnitřní správy. K podrobnějšímu pojednání o návrzích věcných úkolů jednotlivých oblastí přineseme informace v příštím vydání našich novin.

VÝDAJE ROZPOČTU		v tis. Kč	
Položka rozpočtu	Uprav. rozp. 2002	Skutečnost 2002	% plnění
Výdaje na lesní hospodářství celkem	90	6,4	8,7
Výdaje na cestovní ruch a služby	270	267,6	99,1
Údržba a opravy místních komunikací	6 200	5 707,9	92,1
Čištění a zimní údržba komunikací	3 200	3 160,1	98,8
Přísp. na doprav. obslužnost, doprav. zmaření	475	562,8	118,5
Doprava celkem	9 875	9 430,8	95,5
Výdaje na vodní hospodářství	330	44,6	13,5
Ostatní výdaje, číselní odpadních vod	230	30,9	13,7
Výstavba splaškové kanalizace		1 414,8	a
Vodovod a kanalizace	560	1 762,3	314,7
Výdaje pro mateřské školy	1 650	1 650,0	100,0
Výdaje na základní školy	5 770	5 827,2	100,9
Dotace na mzdy z OkÚ	26 915	26 856,6	99,8
Ostatní výdaje na školství	36	43,5	120,8
Výdaje na vzdělání	34 371	34 377,3	100,0
Výdaje na knihovnu	1 652	1 652,0	100,0
Výdaje na muzeum	568	612,5	107,8
Výdaje na Sbor pro občanské záležitosti	162	141,1	87,1
Výdaje na modernizaci míst.rozhlasu	295	305,1	103,4
Parafiková práce, ostatní	137	115,1	84,0
Kultura	2 814	2 825,8	100,4
Středisko volného času mládeže + kino	4 104	3 838,9	93,5
SVC-dotace na mzdy z OkÚ	1 960	1 960,0	100,0
Tělovýchovné činnosti	658	586,9	128,1
Středisko volného času mládeže, tělovýchova	6 822	6 388,8	97,9
Výdaje na nemocnici	6 734	7 382,8	109,2
Výdaje na prodej nemovitostí	765	821,6	107,4
Výstavba byt.dome Sokolovská	6 082	5 944,6	97,7
Ostatní výdaje na byt. fond	3 018	4 145,2	137,4
Bydlení a bytová hospodářství	9 865	10 911,4	110,6
Výdaje na veřejná osvětlení	2 380	2 330,2	97,5
Pohřebištní (hřbitovy)	380	273,0	71,9
Výdaje na údržbu, sítě a územní plánování	15 024	13 879,6	92,4
Ostatní komunikační služby	1 590	1 590,0	100
Komunikační služby, územní rozvoj	19 334	18 022,8	93,2
Výdaje na úklidové odpadů	3 110	2 700	86,8
Údržba veřejné zeleně	1 570	1 621,9	103,3
Výdaje na ochranu přírody	521	528,0	63,0
Ochrana životního prostředí	5 201	4 649,9	89,4
Výdaje na dívky sociální podpory	34 649	34 748,3	100,3
Příspěvek Diakonie	50	50	100,0
Ost. výdaje na sociální účely, ostatní příspěvky	4 275	4 340,7	101,5
Sociální věci, politika zaměstnanosti	38 974	39 139,2	100,4
Výdaje na městskou policii	624	581,6	93,2
Výdaje na požární ochranu	670	812,4	121,2
Nosové výdaje (příspěvek na povodeň)	50	50,0	100,0
Obrana, bezpečnost	1 344	1 444,0	107,4
Mzdy vnitřní správa + zastupitelstvo	9 195	8 724,5	94,8
Ostatní výdaje na vnitřní správu	15 933	17 453,0	109,4
Územní samospráva, státní správa	25 148	26 177,5	104,1
Úroky z úvěrů	1 790	1 467,2	83,8
Daň z příjmů práv. osob za vlastní MěÚ	2 925	2 925,5	100,0
Výdaje na výkupy pozemků	800	802,3	100,3
Ostatní finanční výdaje	510	744,9	63,9
Jiné finanční výdaje	5 985	5 939,9	99,3
VÝDAJE CELKEM	167 047	168 687,5	101,0
Finanční rozpočta - přebytek	0	+ 789,4	

Za správnost: Ing. Martin Ondra

Majetkové záležitosti

Zastupitelstvo města Rýmařova schválilo v uceleném bloku majetkových záležitostí záměry prodeje pozemků nebo jejich částí v katastrálním území Rýmařov, Edrovice, Janovice, Jamartice, Stránské, a Janušov, schválilo změnu kupujícího části pozemku v k.ú. Rýmařov a změnu vlastníka části směňovaných pozemků v k.ú. Rýmařov.

Všechna usnesení jsou zveřejněna na úřední desce MěÚ.

Různé

Zastupitelé schválili finanční vypořádání složené zálohy na budoucí koupi bytu v objektu Radniční 8 v Rýmařově ve výši 120.000 Kč a vypořádání „více-nákladů“ provedených se souhlasem města v bytě manželů Chárníkových.

Záležitosti bytové

Zastupitelé schválili uzavření smlouvy o budoucí kupní smlouvě na byt č. 5 na ulici Sokolovské č. 50B v Rýmařově s Vladimírou Taliánovou, a schválili uzavření smlouvy o budoucí kupní smlouvě na byt č. 12 na ulici Sokolovské č. 44 v Rýmařově s Jaroslavou Mazelovou.

Jmenování do funkcí

Zastupitelstvo města Rýmařova jmenovalo pro funkční období 2003 - 2005 do funkcí členů rady školy ZŠ Rýmařov, 1. máje 32, Ing. Tomáše Köhlera, Ferdinanda Šopíka a Ladislava Žilku. Do funkcí členů rady školy ZŠ Rýmařov, Jelínkova 1 jmenovali zastupitelé Mgr. Květu Sicovou, Mgr. Vratislava Konečného a Zdeňka Kudláka.

Zastupitelé navrhli radě města dle § 84 odst. 2 písm. H) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, odvolání Ing. Františka Němce z funkce dozorčí rady Městských služeb Rýmařov, s.r.o., z důvodu jeho odchodu do důchodu a navrhli RM jmenovat do funkce člena dozorčí rady Městských služeb Rýmařov s.r.o., Ing. Rostislava Mezihoráka.

Zastupitelé podpořili zachování dětské lékařské služby první pomoci

Zastupitelé schválili použití 400 tis. Kč z rozpočtu města na hrazení dětské LSPP v roce 2003.

(Podrobnější informace v samostatném článku.) Z podkladů MěÚ JiKo

Park Moravskoslezsko - fikce nebo skutečnost?

Ve středu 2. dubna se na rýmařovské radnici uskutečnila pracovní schůzka za účelem dalšího postupu při realizaci záměru vybudovat mezi obcemi Rýmařov a Dlouhá Loučka podél silnice vedoucí přes obce Stránské, Jiřikov, Křížov, Paseka a Sovinec Historický park Moravy a Slezska.

Pracovní jednání se uskutečnilo za účasti náměstka hejtmána Moravskoslezského kraje Ing. Jalůvky, starostů výše jmenovaných obcí Bohumila Hrnčíře (Jiřikov), Jiřího Blažka (Paseka), Ladislava Kolářka (Dlouhá Loučka), starosty a místostarosty města Rýmařova Ing. Petra Kloudy a Ing. Pavla Koláře, předsedy představenstva akciové společnosti První Sovinecká Juraje Donoval, ředitele společnosti První Sovinecká Ing. Krčily, projektové manažerky Blanky Schwankové a zakladatele Centra demokracie pro podnikání a zpracovatele dokumen-

tace a projektů Dr. Veniše.

Projekt Historického parku Moravy a Slezska (dále jen Park) si klade za cíl nevšedním způsobem přiblížit vlastní historii obyvatelům středoevropského regionu, a to s maximálním akcentem na věrohodnost a serióznost podání informací, ukázek a zážitků v krásné a drsné přírodě Nížkého Jeseníku.

Způsob prezentování historických událostí se svojí koncepcí zcela liší od postupů obvyklých v klasických tzv. „kamenných“ muzeích.

Návštěvník bude v prostředí, které je svojí autentickou atmosférou samo součástí historie bez zbytečných civilizačních rušivých momentů.

Kombinace živých historických slavností, souborů, turnajů, kombinace možného klidného spočinutí v řemeslných dílnách různých profesí s využitím nejmodernějších multimediálních technologií

a klasických atraktivních způsobů využití volného času, to vše učiní z Parku areál odpočinku, zážitků, radosti a nevyčerpatelného zdroje poznání historie národů našich, sousedních i vzdálených.

Jaká by měla být v budoucnu hlavní střediska Parku?

• Pradědova zahrádka Stránské

V neporušené přírodě se návštěvníci naučnou formou seznámí s prvními stopami osídlování oblasti Nížkého Jeseníku. Vznik a zajištění provozu Pradědovy zahrádky je v režii obecně prospěšné společnosti Sovinecko, kterou založilo město Rýmařov společně s p. Petrem Schäferem.

• Kolbiště Hutov

Kolbiště Hutov s rozhlednou by mělo patřit k zajímavým cílům kočárových projíždek a bohatý program dobových představení by mu měl zaručit výjimečnou atraktivnost. Návštěvníci zde mohou spatřit ukázky práce sokolníků i rozsáhlé bitvy desítek těžkoooděnců, ale i vyzkoušet si střelbu z historických zbraní.

• Městečko koní a řemesel Křížov

Městečko Křížov by mělo být hlavním centrem Parku. V Křížově by měla být nejširší nabídka kul-

turních, společenských a sportovních atrakcí Parku. Počítá se s největšími ubytovacími a stravovacími kapacitami. Prezentovat by se zde měla dobová řemesla v historických dílnách, ukázky práce kováře, zbrojíře, platiněře, řezbáře, truhláře, hrnčíře či sedláře. Jejich výrobky by pak byly součástí kolekce luxusních i běžných upomínkových předmětů. Výjimečné postavení Křížova bude stvrzovat rozsáhlá farma s chovem koní pro sportovní využití i pro zabezpečení dopravních potřeb Parku. Základní stádo by mělo čítat 100 koní do záprahu a 20 koní sportovních.

• Hrad Sovinec a okolí

Prohlídky se konají s výkladem k historii s průvodcem. Návštěvníkům hradu je zpřístupněno 1. - 5. nádvoří a dále tzv. Horní hrad (nejstarší část hradu) s vyhlídkovou věží s výhledem do překrásné krajiny sovineckého přírodního parku. V bývalých konírnách jsou instalovány expozice Lesnické školy na Sovinci a expozice drobností z historie

hradu, v purkrabství expozice cínu a zbraní, ve vyhlídkové věži. Jižním paláci a na hradních nádvořích jsou realizovány výstavy, v Boskovickém paláci lapidárium.

Na hradě jsou pořádány kulturní akce, zejména vystoupení šermířských skupin, divadelních souborů a hudebníků, jsou prezentována tradiční řemesla.

První Sovinecká, a.s.

Vybudování Parku si dala za cíl společnost První Sovinecká a.s. a v úzké spolupráci s obcemi a obecně prospěšnými společnostmi by měla zabezpečit trvalý rozvoj celého území Parku.

První Sovinecká, a.s. je také klíčovým investorem a provozovatelem Parku, zejména v oblastech ubytovacích a stravovacích kapacit, kulturních a sportovních zařízení, včetně patřičné infrastruktury.

Realizace projektu Historického parku Moravy a Slezska bude otázkou dalších složitých jednání nejen na úrovni obcí, ale také krajů a v konečném důsledku i ministerstva. JiKo

Seznamujeme vás s jednotlivými odbory MěÚ Rýmařov

Odbor sociálních věcí

Sídlo: 8. května 48 (naproti RD s.r.o.)
Vedoucí: Marie Cimbotová
Telefon: 554 219 112
Počet pracovníků: 21

Odbor sociálních věcí a zdravotnictví vykonává činnosti týkající se státní správy a samosprávy na úseku poskytování sociálních služeb a pomoci, na úseku sociální péče a poskyto-

vání dávek, na úseku zdravotnictví a zajištění sociálně právní ochrany dětí. Odborem jsou vyřizovány návrhy a žádosti na finanční nebo věcnou pomoc občanům, kteří se ocitli

v tíživé finanční situaci a nemohou si tuto situaci vylepšit vzhledem k věku, zdravotnímu stavu nebo z jiných vážných důvodů. Dávky jsou poskytovány dle zákona č. 482/1991 Sb.,

o sociální potřebnosti, zákona č. 463/1991 Sb., o životním minimu, dle vyhlášky MPSV č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení.

Rozsah činnosti:

Sociální péče

- peněžité nebo věcná pomoc rodinám s nezaopatřenými dětmi a těhotným ženám dle zákona o sociální potřebnosti, Životního minima a § 23 vyhl. č. 182/91 Sb.
- vyplácení sociálních dávek nezaměstnaným občanům - občané v evidenci Úřadu práce jako uchazeči o zaměstnání s nárokem nebo bez nároku na výplatu hmotného zabezpečení
- vyplácení jednorázových nebo opakovaných dávek občanům, jejichž životní potřeby nejsou dostatečně zabezpečeny příjmy z pracovní činnosti, popř. jinými příjmy
- vyplácení jednorázových nebo opakovaných dávek pro staré a zdravotně postižené občany - na zajištění výživy a ostatních základních potřeb a k zajištění nezbytných nákladů na domácnost s ohledem na majetkové poměry
- poskytnutí příspěvku při péči o osobu blízkou a jinou (převážně nebo úplně bezmocnou, starší 80 let a částečně bezmocnou vyžadující péči jiné osoby, o dítě starší 1 roku dlouhodobě těžce zdravotně postižené vyžadující mimořádnou péči dle §§ 80-85 zák. č. 100/1988 Sb.)
- péče, pomoc a poskytování příspěvků zdravotně postiženým občanům dle vyhl. MPSV č. 182/91 Sb., a to:
  - vyřizování průkazů mimořádných výhod I., II. nebo III. stupně (§ 31)

Sociálněprávní ochrana dětí

Výkon státní správy dle zákona č. 359/1999 Sb., o sociálněprávní ochraně dětí, a to zejména na úsecích:

- opatření na ochranu dětí
  - návrhy na omezení, zbavení rodičovské zodpovědnosti
  - podněty k opatřením týkajících se výchovy dětí a sledování plnění opatření
  - zajištění dětí v přímém ohrožení
- opatření na ochranu zájmu dětí dle zákona č. 94/1963 Sb., o rodině
  - výkon funkce opatrovníka a poručníka dětí
  - výkon neodkladných úkonů v zájmu dětí
- zajištění procesu zprostředkování náhradní rodinné péče
  - zprostředkování pěstounské péče a osvojení
  - sledování vývoje dětí v pěstounské péči i osvojení

Pečovatelská služba

Zajišťována v rámci samosprávy, je poskytována těžce zdravotně postiženým občanům a starým občanům, kteří nejsou schopni si sami obstarat nutné práce v domácnosti a další životní potřeby, pokud jim potřebnou péči nemohou

- příspěvky na opatření zvláštních pomůcek (§ 33 dle přílohy č. 4)
- na úpravu bytu (§ 34 dle přílohy č. 5 - posudek LPK)
- na zakoupení, celkovou opravu a zvláštní úpravu motorového vozidla (§ 35 dle přílohy č. 5 - posudek LPK)
- na provoz motorového vozidla (§ 36 přiznány výhody II. nebo III. stupně)
- na individuální dopravu (§ 37 dle přílohy č. 5 - posudek LPK)
- na rekreaci a lázeňskou péči (§ 38 pouze občanům s omezeným příjmem)
- na zvýšené životní náklady související s trvalým používáním ortopedických kompenzačních nebo jiných pomůcek (§ 42 na základě doporučení odborného lékaře)
- na provoz telefonní účastnické stanice (§ 43 sociálně potřebným občanům nebo starším 70 let, žijícím osaměle)
- na úhradu za užívání bezbariérového bytu a garáže (§ 45 dle přílohy č. 5)
- příspěvek úplně nebo prakticky nevidomým občanům (§ 46 posudek LPK)
- péče o občany, kteří se přechodně ocitli v mimořádně obtížných poměrech nebo v nich žijí (§ 51 sociálně potřební občané)
- péče o občany společensky nepřizpůsobivé (§ 52-56)

- poskytování sociálněprávního poradenství, včetně sepisování kvalifikovaných návrhů pro jednání soudu ve věcech nezletilých dětí
- podněty k zahájení trestního stíhání při zjištění či podezření ze spáchání trestného činu na dětech či jejich mravního ohrožení dle zákona č. 140/1961 Sb., trestního zákona a zákona č. 141/1961 Sb., trestního řádu
- zajištění na úseku prevence kriminality mládeže a požívání návykových látek dle zákona č. 167/1998 Sb.
- zajištění odborného poradenství a pomoci mladistvým a nezletilým, jež se dopustili trestné činnosti, včetně pomoci při řešení dalších výchovných problémů dětí a mladistvých
- zajištění odborné specializované pomoci osobám společensky nepřizpůsobeným, a to formou speciální terapie směřující k sociální rehabilitaci a poskytování pomoci těmto osobám dle vyhl. č. 182/1991 Sb.

poskytovat rodinní příslušníci. Pro sociálně potřebné občany je služba prováděna zdarma, pro ostatní je stanovena úhrada podle vyhlášky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení.

Dům s pečovatelskou službou a klub důchodců

Dům s pečovatelskou službou má 22 bytových jednotek. Provozní, kulturní a společenské záležitosti jsou zajišťovány pracovníky pečovatelské služby.

Ubytovna pro osoby bez přístřeší a sociálně potřebné

Ubytovna poskytuje ubytování osobám, které měly poslední trvalé bydliště zpravidla v území zajišťovaném sociálním odborem Městského úřadu v Rýmařově. Vedoucí ubytovny může výjimečně povolit ubytování i jiným

osobám, které se ocitly v mimořádně tíživé situaci. V ubytovně je možné ubytovat muže a ženy starší 18 let.

Zpracoval tajemník MěÚ Rýmařov, Ing. Jiří Furik

Požadavek o posílení rozpočtu na poskytování bezúročných půjček

Zákonem č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti se zrušením okresních úřadů došlo ke změně poskytování půjček. S účinností od 1.1. 2003 by měly být půjčky občanům poskytovány obcemi s rozšířenou působností, a to z vlastních finančních zdrojů. Tyto půjčky nejsou nárokové, obec

je může nebo nemusí poskytnout. Podmínky jsou stanoveny §§ 57, 58 vyhlášky ministerstva práce a sociálních věcí 182/1991 Sb. Podle uvedené vyhlášky jsou bezúročné půjčky poskytovány občanům, kteří se ocitli v nepříznivé životní situaci a kterou mohou pomoci půjčky překonat a nemohou půjčku získat jinak.

Půjčka se poskytuje v hotovosti nebo účelově vázaná a může být občanu poskytnuta nejvýše do 20 000 Kč za podmínky, že se ve smlouvě zaváže splatit ji nejpozději do pěti let od poskytnutí. Občanům, kteří splňují podmínky pro poskytnutí příspěvku na zakoupení nebo celkovou opravu motorového vozidla, může být po-

skytuta až do výše 40 000 Kč. Vzhledem k současné situaci v zádostech o poskytnutí půjčky předložil odbor sociálních věcí a zdravotnictví požadavek o posílení rozpočtu o 60 tis. Kč v oddíle sociální péče - ostatní výdaje. Zastupitelstvo města rozpočtové opatření ve výši 60 tis. Kč schválilo.

Rýmařov otevřel Evropské informační středisko

V úterý 1. dubna bylo v Rýmařově slavnostně otevřeno Městské evropské informační středisko (MEIS) v budově SSOŠ Prima. K slavnostnímu aktu byli pozváni Ladislav Velebný - člen zastupitelstva Moravskoslezského kraje a starosta Dolní Moravice, JUDr. Josef Vochozka - vedoucí programu Socrates, Věra Pavelková - regionální koordinátor Informačního centra Evropské komise, Ing. Zdislav Wantula - zástupce hejtmána Moravskoslezského kraje, Prof. Ing. Tomáš Čermák Csc. - rektor VŠB, Ing. Ladislav Steinhübel - ministerstvo zahraničních věcí a Ing. Věra Pavelková - zástupkyně delegace Evropské komise v Praze, zástupci města Rýmařova a čestný host, fotograf doc. Jindřich Štreit. MEIS je určeno obyvatelům mikroregionu Rýmařovska pro zlepšení

formovanosti ve věci vstupu České republiky do Evropské unie.

Starosta Ing. Petr Klouda nejdříve na radnici seznámil přítomné s poměry v mikroregionu Rýmařovsko. Debatovalo se o podnicích ve městě, o jejich vyhlídkách a zazněl zde také názor, že ze strany podnikatelů je vyvíjena malá aktivita. Hovořilo se i o katastrofálním stavu pozemních komunikací a rovněž o faktu, že okres Bruntál je šestá nejchudší oblast v České republice. Starosta se zmínil o zániku lékařské služby první pomoci (LSPP) a dodal, že město chce zachovat alespoň LSPP pro děti. Všichni se shodli, že cesta pro získání dotací v různých oblastech vede přes sdružování obcí. Jinými slovy, větší problémy by měly obce řešit dohromady, např. při problému znečištění vod - o dotaci by měly žádat

všechny obce v povodí apod.

„Náš kraj je chudý a po vstupu do Evropské unie by se měl zaměřit na cestovní ruch a těžit tak ze svých přírodních krás. K tomu je ale nutné

vybudovat kvalitní síť pozemních komunikací a služeb“, potvrdil Prof. Ing. Tomáš Čermák, Csc. rektor VŠB. Přítomní přirovnali okresní cesty na Rýmařovsku spíše k cyklostezkám.

Debata se studenty středních škol a pedagogickými pracovníky v sále ZUŠ

V dopoledních hodinách se v sále ZUŠ konala debata se studenty středních škol. Na otázky týkající se vstupu České republiky do Evropské unie odpovídali Ladislav Velebný, JUDr. Josef Vochozka, Věra Pavelková, Ing. Zdislav Wantula, Prof. Ing. Tomáš Čermák Csc., Ing. Ladislav Steinhübel a Ing. Věra Pavelková. Studenty zajímalo především otázka růstu cen po vstupu do EU. Odpověď na tuto otázku zněla, že ceny samozřejmě porostou, ale budou vzrůstat úměrně se mzdou. *Kdy zanikne česká měna a budeme používat euro?* Pokud by naše země začala používat euro jako jednotnou měnu, musela by splňovat maastrichtská kritéria (míra inflace nesmí překročit o více než 1,5 procenta průměrnou míru inflace ve třech zemích společenství s nejnižší mírou inflace, dlouhodobá nominální úroková míra nesmí překročit o více jak 2 pro-

centní body průměrnou úrokovou míru tří zemí s nejnižší úrokovou mírou, deficit státního rozpočtu nesmí překročit 3 procenta HDP a celkový státní dluh 60% HDP, průměrný měnový kurz se nesmí snížit o více jak +/- 15% procent vzhledem k průměru EMS v průběhu dvou let před připojením), a to je naše republika schopna splnit během dvou let od přijetí.

Studenty SSOŠ Prima, kteří studují obor cestovního ruchu, dále zajímalo, zda budou v rámci EU potřebovat potvrzení o kvalifikaci k průvodcovské činnosti. Záleží nejen na samotném státě ale i lokalitě. Je nutné splňovat povinnosti, které se k dané lokalitě vztahují. Nejdůležitější ovšem je, aby měl průvodce potřebné znalosti.

Věra Pavelková přítomným vysvětlila mýtus „balená kobliha“. V médiích byla tato zpráva podána tak, že „Brusel nám přikázal“ balit koblihy

a ostatní pečivo. Ve skutečnosti byla pouze vydána směrnice, podle níž by se mělo pečivo dostat ke spotřebitelům hygienicky nezávadné - a u nás si to přebírali lidé tak, že musíme pečivo balit do nejrůznějších obalů. Například ve Francii se směrnici řídí také a croissant do něčeho nebalí. Stačí prostě podat jej kleštěmi a vše je v pořádku. Studenty středního odborného učiliště zase zajímalo, jestli se zlepší situace v zemědělství po vstupu do Evropské unie v zemědělství. Byli ujištěni, že do zemědělství půjde vůbec nejvíce peněz.

V odpolední části debaty, které se zúčastnili především pedagogickými pracovníky, bylo na programu téma školství. Na dotazy odpovídal převážně JUDr. Josef Vochozka.

Zarážející je, že se slavnostního otevření nezúčastnily regionální deníky, ač byly pozvány.

Plán práce a nejbližší úkoly Městského evropského informačního střediska Rýmařov:

DUBEN - instalace propagačních panelů - Městská knihovna, Středisko volného času
- návštěvy škol
- soutěž pro základní a střední školy „Evropa a my“

KVĚTEN - besedy: 5. května v 11:30 hod. - sál ZUŠ Portugalsko v EU (učebna studentů)
Místní správa ve vybraných zemích EU
21. května - Městský úřad Rýmařov - Finance Evropské unie (pro manažery)

ČERVEN - anketa občanů ve městě a okolí „ANO, NE“ - našemu vstupu do Evropské unie před referendem 1. - 6. června
- vydání propagačních materiálů

Střední soukromá odborná škola Prima s.r.o. zve srdečně veřejnost k návštěvě nově otevřeného Městského evropského informačního střediska.

ChOli

Město přivítalo nové občánky

Na vítání občánků, které se uskutečnilo 29. března v sále ZUŠ, bylo pozváno 27 maminek se svými ratolestmi. Přivítaly je především kulturní komise Božena Filipová a členka komise pro občanské záležitosti Mgr. Květa Sicová. Malí růžoví a modří človíčkové, kteří se usmívali na svět kolem sebe, dostali na památku od města Rýmařova drobný dáreček a maminky kytičku za nejkrásnější dar v lidském životě, kterým je nepochybně stvoření nového života.

Vítání občánků má v našem městě dlouholetou tradici a koná se vždy jednou za čtvrt roku. V ostatních městech bohužel tato tradice zaniká a tak se stává, že maminky z okolních obcí žádají o možnost zúčastnit

se této neopakovatelné chvíle, kdy své miminko položí do překrásné dřevěné kolébky a také si je vyfotografují pro vzpomínku. Zaznívají tóny klavíru, které slavnostní atmosféru aktu ještě znásobují.

Moudrých a hlubokých myšlenek není nikdy dost, jedna z nich zazněla i při vítání občánků: „Dobří rodiče dávají svým dětem kořeny a křídla. Kořeny, aby věděly kde je jejich domov a křídla, aby mohly po čase vylétnout z hnízda a samy si vyzkoušet, co je rodiče naučili.“

Zvláštní poděkování patří kolektivu ochotných lidí, kteří celý akt skvěle zorganizovali a věnovali mu kus ze svého volného času.

ChOli

Pochvalný dopis náměstka hejtmána starostovi Rýmařova

Vážený pane starosto,

jsem rád, že jste využil nabídku společné prezentace v rámci expozice Moravskoslezského kraje na veletrzích cestovního ruchu - Regioutour 2003 v Brně a Holiday World 2003 v Praze. Děkuji Vám za dobrou spolupráci.

Účast města Rýmařova na stánku Moravskoslezského kraje přispěla k vytvoření ucelené krajské expozice a umožnila nám představit Moravskoslezský kraj jako zajímavou turistickou destinaci ve všech jeho oblastech. Vaši zástupci potvrdili své odborné znalosti a zasvěceně informovali návštěvníky o turistické nabídce Vašeho města.

Těším se na další spolupráci s Vámi na veletrzích cestovního ruchu.

S přátelským pozdravem

Ing. Josef Jalůvka,
náměstek hejtmána Moravskoslezského kraje

Moravskoslezský kraj vyhlásil výběrové řízení na poskytnutí dotací pro rok 2003

Zastupitelstvo Moravskoslezského kraje rozhodlo na svém 15. zasedání dne 27. března 2003 o vyhlášení výběrového řízení na poskytnutí dotací pro rok 2003 na podporu aktivit v oblasti životního prostředí.

Témata dotací v jednotlivých oblastech:

A. Podpora projektů zaměřených na děti a mládež v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v Moravskoslezském kraji s využitím regionálních kapacit vzdělávacích zařízení a středisek ekologické výchovy B. Programy podpory účasti veřejnosti při rozhodování v oblasti životního prostředí v rámci procedur posuzování vlivů na životní prostředí a územního plánování C. Podpora činnosti environmentálně orientovaných nevládních neziskových organizací	D. Vytváření, zdokonalování, vydávání informačních programů, internetových stránek, dokumentů, časopisů a metodických materiálů v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v Moravskoslezském kraji E. Podpora akcí ke zlepšení kvality krajiny na lokální úrovni, výstavba, provoz a údržba naučných stezek F. Iniciační a podpora projektů v rámci procesu Místní Agendy 21, sítě Zdravých měst - zapojování veřejnosti do přípravy a realizace strategických dokumentů rozvoje obce, regionu

Termínem pro uzavření výběrového řízení je 5. květen 2003. Přesné znění vyhlášeného výběrového řízení naleznete na webových stránkách kraje www.kr-moravskoslezsky.cz

Katherini Davasová, tisková mluvčí

Aktuálně z rýmařovské nemocnice

Dětská pohotovost v Rýmařově funguje dál !!!

Břežnové dny byly poznamenány nejen příslibem jara, ale také rozhodnutím o zrušení lékařské služby první pomoci v Rýmařově v rámci dosavadního systému neodkladné přednemocniční péče hrazené státem, od 1. ledna letošního roku jednotlivými kraji. Rozhodnutí bylo o to překvapivější, že o jeho přípravě bohužel nikdo ani s městem ani se zdravotníky nejednal. Byli jsme svědky jakéhosi „informačního šumu“ (dá-li se to v tomto případě tak nazvat) - ve sdělovacích prostředcích byla veřejnost informována o tom, že o zrušení bude rozhodovat krajské zastupitelstvo 27. března a obce tudíž mají možnost uplatnit svoje námítky. Když tak některé obce učinily - a mezi nimi bylo se závažnou věcnou argumentací i naše město - bylo nakonec oznámeno, že o zrušení již rozhodla krajská rada a zastupitelstvo zrušení vezme (nebo nevezme) na vědomí, nicméně na rozhodnutí se již nedá nic měnit. Nespokojenost některých

obcí a měst s rozhodnutím o zrušení jedenácti LSPP v kraji nakonec vyústila v usnesení krajského zastupitelstva, kterým bylo uloženo zpracovat a předložit ucelenou koncepci těchto služeb do konce června letošního roku.

Kraj tedy odmítl od 1. dubna pohotovost v Rýmařově financovat. Jestliže zrušení pohotovosti pro dospělé může být chápáno jako opatření do značné míry racionální, zrušení dětské pohotovosti v Rýmařově - kde funguje moderní dětské oddělení nemocnice, s možností zajistit následnou komplexní péči o nemocné děti - a naopak zachování LSPP pro děti v Bruntále, kde dětské oddělení neexistuje, je již na první pohled absurdní a odporuje logice nejen laické ale i odborné. Takové rozhodnutí navíc i do značné míry ohrožuje plnohodnotné fungování dětského oddělení nemocnice v Rýmařově. O přístupu těch, kteří o celé věci rozhodovali, bohužel svědčí i sku-

tečnost, že nemocnice v Rýmařově, která až dosud LSPP zajišťovala, do dnešního dne žádnou oficiální informaci o zrušení dětské pohotovosti v Rýmařově neobdržela...

Snaha o vyřešení krajně nepříznivé situace vedla vedení nemocnice i vedení města k návrhu na společné financování činnosti LSPP pro děti a **zastupitelé města na svém jednání dne 3. dubna 2003 schválili použití 400 tis. Kč z rozpočtu města pro rok 2003 pro tyto účely. Druhou polovinu nákladů bude hradit ze svých prostředků nemocnice, která také bude lékařskou pohotovost pro děti provozovat.**

Lékařská služba první pomoci pro děti bude nevyjezdňí, stejně jako všechny ostatní pohotovosti v kraji, tzn., že lékař nebude navštěvovat pacienty doma. Považujeme za účelné znovu zdůraznit, že nemocný - ať už dítě nebo dospělý - by měl v případě vzniku onemocnění, jeho zhoršení apod. především navštívit „svého“ praktického nebo dětského lékaře v jeho ordinacích hodinách, protože jedině tento lékař zná důkladně zdravotní stav pacienta a může kvalifikovaně posoudit charakter onemocnění a jeho vývoj. Lékařská služba první pomoci je „pouze“ ordinací praktického lékaře pro dospělé nebo pro děti v době mimo normální běžné ordinacní hodiny a její smysl spočívá v pomoci v případech, kdy došlo k náhlému vzniku nebo zhoršení nemoci. Nadále platí, že pro případy akutního one-

mocnění nebo zhoršení chronického stavu, které by mohly ohrozit život nebo zdraví, je zásadní službou **zdravotnická záchranná služba** se svými výjezdovými skupinami, dosažitelná na telefonním čísle 155. Ta provede nezbytný zákrok a dopraví nemocného na příslušné odborné lékařské pracoviště nebo do nemocnice.

Do ordinace lékařské služby první pomoci pro děti, jejímž sídlem je dětské oddělení nemocnice v Rýmařově, je tedy nezbytné malého pacienta dopravit. Osoba přivázející dítě se ohlásí na vrátnici nemocnice a službu konající pracovníce umožní jезд s autem do areálu k budově dětského oddělení. Budova bývá uzamčená, u vchodu je zvonek a sestra přijde otevřít. Půjde-li o situaci, kdy rodiče nebudou moci dítě vyžadující lékařskou službu první pomoci

do sídla LSPP dopravit, je nutné volat dispečera LSPP v Bruntále - číslo 554 716 444 nebo 554 715 428; dispečer kvalifikovaně rozhodne o dalším postupu, o zajištění přepravy apod. Jak jsme psali již dříve, postavení a poslání LSPP nejsou v současném systému zdravotnictví jednoznačně vymezeny a budoucí systém zajištění této služby bude muset být řešen ve vazbě na ostatní služby v rámci celkové systémové reformy zdravotnictví. Nacházíme se tedy v jakémsi přechodném období a je třeba ocenit, že **vedení nemocnice a zastupitelé města svým jednohlasným rozhodnutím pomohli překlenout nepříznivou situaci způsobem, který umožní zachovat lékařskou péči pro děti Rýmařovska v potřebném rozsahu.**

Ing. Miloslav Marek, nemocnice Rýmařov

Učitelé oslavili svůj svátek

Motto: „Daruješ- li člověku rybu, nakrmíš ho na den, naučíš- li ho lovit, dáš mu potravu pro celý život.“ (čínské přísloví)

*Vzpomene si ještě někdo na Jana Amose Komenského?
A na své učitele, kteří nás mnohému naučili?*

Poslání učitele

Datum 28. března se váže k narození Jana Amose Komenského, právem nazývaného učitelem národů. Po řadu let je tento den v kalendáři uváděn také jako Den učitelů, v mnoha případech spojen s řadou oficiálností, i když se tak nedělo hned na začátku, kdy byl tento státní svátek ustanoven. K tomu, aby v dřívějších dobách jakýmkoliv způsobem projevovali žáci svoji přízeň učitelům, nebylo tenkrát potřeba žádného „Dne učitelů“. Sympatie se týkaly každého z nich, ale přece se jich v té době, která byla poměrně nelehká, pro-

tože se jednalo o léta padesátá, našlo dost.

A jaké byly důvody k těmto sympatiím, pro které žáci „brali“ i nějaký ten výchovný pohledek a tole- rovali jej?

V podstatě jen proto, že tyto učitele poznávali nejen ve škole, ale například i jako herce ochotnického souboru Mahen, například pana učitele Vychodila. Jiné zase jako členy sportovních oddílů. Jeden z učitelů zeměpisu zpěstřoval hodinu například četbou z různých cestopisů Emila Holuba. Jaká to asi musela být odvaha od kantora, který do-

kázal vyprávět o svém období, stráveném ve skautském oddílu. Často si také dokázal sednout s harmonikou a zazpívat si se svými svěřenci, i když hudební výchovu vůbec neučil. Jen tak z něčeho nic jednou navrhl, aby žáci jedné z kantorek, která měla ten den jmeniny nebo narozeniny, provedli nějakou psinu, ale v podstatě jí popřáli a zazpívali. Kladných faktů by se našlo jistě mnoho a navíc člověk nabývá dojmu, že různé akce pro děti neorganizovali učitelé jen z nutnosti, ale jaksi jen proto, že je to bavilo.

Ocenění na radnici

A právě k připomenutí výročí narození učitele národů Jana Amose Komenského pozvalo vedení rýmařovské radnice ve spolupráci se Střediskem volného času v Rýmařově na slavnostní setkání pedagogické pracovníky základních a středních škol, aby popřáli všem pedagogům, jubilantům a těm, kteří dosáhli důchodového věku. Setkání se uskutečnilo v prostorách městské radnice.

Úvod patřil krátkému kulturnímu programu, v němž se představil kytarový orchestr žáků Základní umělecké školy s písní Růžička. Následovalo divadelní představení Pověst o víle Echo a Narcisovi a na závěr zazněla Indiánská píseň v podání pěveckého sboru ZUŠ a ZŠ Jelínkova. Všichni účinkující byli oceněni spontánním potleskem, který patřil nejen jim, ale také těm, kteří s nimi dokázali vystoupení připravit.

Slova se ujal starosta Ing. Petr Klouda. Připomenul, že slavnostní setkání jsou v Rýmařově tradicí

a že jsou zcela zákonitým oceněním náročné práce nejen přítomných jubilantů, ale i všech učitelů a školských pracovníků. „*Povolání, které jste si vybrali, je nejkrásnější ale zároveň nejnáročnější. Nejkrásnější tým, že společně s rodiči děti vychováváte a nejnáročnější proto, že je k němu zapotřebí spousta trpělivosti nejen se žáky, ale především s ministry.*“ Poukázal také na skutečnost, že platy ve školství jsou bohužel po zemědělství druhé nejnížší. V závěru popřál všem přítomným pevné zdraví, pohodu a hlavně mnoho sil do další práce. Poděkoval také za přípravu celé akce, která byla Střediskem volného času výborně zorganizována.

Poté jménem komise pro občanské záležitosti Mgr. Květa Sicová, starosta města a Jaroslava Růžičková odměnila všechny jubilanty a pedagogické pracovníky odcházející na zasloužený odpočinek kytíčkou a drobným dárkem, který připravily děti z Mateřské školy na ulici 1. má-

je. Jubilanty, kteří v letošním roce slaví kulaté životní jubileum, jsou: Mgr. Věra Mořkovská, Mgr. Alena Smutková, Naďa Bednářová, Dana Maňurová, Libuše Volková, Ludmila Calábková a Mgr. Milan Galandr. Za celoživotní práci a v rámci dosažení důchodového věku byly oceněny

Mgr. Mária Vařechová, Mgr. Monika Štreitová a Ludmila Pudová. Kvalitní a chutné občerstvení a obsluhu přítomných zajišťovali studenti Středního odborného učiliště zemědělského v Rýmařově pod vedením odborné mistrové Jany Egidové, za to jim patří veliké díky. *ChOli*

Slavnostní otevření lékárny se uskutečnilo za účasti lékařů

Ve středu 2. dubna se uskutečnilo v nově upravených prostorách bývalé restaurace Avion slavnostní zahájení činnosti lékárny, které její majitel ponechal stejný název, jaký nesla dřívější restaurace.

Za účasti představitelů města, vedení rýmařovské nemocnice, lékařů, ředitele Všeobecné zdravotní pojišťovny v Bruntále a dalších zástupců organizací věnujících se péči o nemocné či dříve narozené občany, uspořádal vedoucí lékárník Mgr. Marek Hampel slavnostní raut s malým kulturním programem Základní umělecké školy u příležitosti zahájení provozu nové lékárny.

„*Naším záměrem je v úzké spolupráci s vámi, lékaři, poskytovat co nejlepší lékařské služby rýmařovským pacientům*“, zdůraznil v úvodu Mgr. Hampel, který na sebe prozradil, že vystudoval farmacii v Hradci Králové. Představil přítomným hostům odborný i technický personál nové lékárny a vyslovil přání spokojenosti všem budoucím pravidelným i náhodným klientům. Nová lékárna začala sloužit veřejnosti v úterý 8. dubna. *JiKo*

Informace Sboru dobrovolných hasičů pro podnikatele

Požární ochrana v ČR je řízena zákonem č. 133/85 Sb., o požární ochraně (PO), (úplné znění zákona 67/2001 Sb). Jak zákon, tak i vyhláška ukládá podnikatelům, co musí plnit v oblasti PO. Prováděcí zkouška MV byla vydána 29.6.2001 a stanoví podmínky požární bezpečnosti a výkonu Státního požárního dozoru. Tato vyhláška nabyla účinnosti 29.6.2002. Vyhláška upravuje způsob stanovení požární bezpečnosti a posouzení požárního nebezpečí. V našem městě a okolí se nenachází žádná činnost s vysokým požárním nebezpečím. Podle § 15 vyhlášky 246/2001 Sb. se většina provozů zařazuje do kategorie se zvýšeným požárním nebezpečím. Například - ve výrobních provozech, ve kterých se na pracovištích s nejméně třemi zaměstnanci vyskytuje nahodilé požární zatížení 15 kg/m² a vyšší. Toto zařazení ukládá podnikatelům určité povinnosti, jako je vést dokumentaci PO: dokumentace o začlenění do kategorie činnosti se zvýšeným požárním nebezpečím, posouzení požárního nebezpečí, stanovení organizace zabezpečení PO, požární řád, požární poplachové směrnice, požární evakuační plán, dokumentace zdolávání požáru, řád ohlašen požáru, tematický plán a časový rozvrh školení zaměstnanců a odborné přípravy preventivních hlídek a preventistů PO a požární kniha. Pokud podnikatel zanedbá povinnosti, které jsou stanoveny zákonem a vyhláškou, nastane problematické jednání s pojišťovacím ústavem při plnění závazku pojišťovny vůči podnikatelskému subjektu v případě požáru. Víme, že většina podnikatelů, jak sami říkají, nemá čas zabývat se problematikou PO.

Sbor dobrovolných hasičů nabízí poradenskou činnost osobami odborně způsobilými v této problematice. Stačí se informovat na tel. číslech: 554 211 379 - Karel Zeták, 723 201 567 - Vítězslav Skoupil.

Karel Zeták, starosta SDH Rýmařov

Zpravodajství města Břidličná

Malá úvaha člena městského zastupitelstva

Žiji v Břidličně s malou přestávkou od svého narození v roce 1946 a nikdy jsem nepomyslel na to, že bych své bydliště někdy změnil. Třetí vo-

lební období jsem v městském zastupitelstvu a určitě patřím k lidem, kterým není lhostejné, co se v Břidličně děje a nebo také neděje. Už del-

ší dobu mám pocit, že toho, co se „neděje“ je nějak mnoho na tak malé město, jako je Břidličná.

V dnešní době je téměř všechno o „penězích“, jak slyšíme na každém kroku. V Břidličně to snad platí ještě více, protože :

- někdy v období 1993 - 94 tehdejší vedení města rozhodlo o snad největší investiční akci v historii města - „Kanalizace a čistička odpadních vod“. Myšlenka v té době snad dobrá, realizace stavby však jako by kopírovala nepořádek v národním hospodářství. Spokojena byla firma, která akci realizovala, spokojen byl určitě i vedoucí stavby. Všichni „své“ dostali nezávisle na výsledku akce. Horší už je to se spokojeností současného vedení města, které aniž by něco zavinilo, tak sklízí to, co bylo dříve zaseto, což jsou velké starosti v oblasti majetkoprávního uspořádání, funkčnosti stavby a dalších peněz, bez nichž by už jednou zaplacená akce téměř k ničemu nebyla. Nejhůře to však odnáší občané, protože stavba za více než 40 mil. Kč (částečně hrazená ze státní dotace) přivedla městu vysokou a dlouhotrvající zadluženost, která znamená, že v Břidličně už dlouho na nic pořádného nemáme a s ohledem na nutnost velkých škrťů ve veřejných financích asi dlouho na nic mít nebudeme.

- do stejné doby patří i další hloupá rozhodnutí, kdy jsme draze vykupovali neprosperující prodejny na pěší zóně, kdy jsme vložili asi 5 mil. Kč do opravy restaurace ve Společenském domě atd. Který živnostník by si dovolil takto hospodařit se svými prostředky?

- jsme se v Břidličně dosud nenaučili „shánět“ další peníze mimo běžný tok financí do městského rozpočtu

- nás ročně stojí provoz bazénu přibližně 2 mil. Kč. Někdo řekne, že je to pro dobrou věc, jenomže při pohledu na skladbu návštěvníků bazénu si uvědomíme, že vlastně penězi, které nám moc chybí, dotujeme z velké části sportovní vyžití přespolních

- byla dříve přijata řada drobnějších nesprávných rozhodnutí, jako např. smlouva o obhospodařování obecního lesa, která nás připravovala ročně cca o 500 tis. Kč, atd.

Bývalou sběrnou odpadů nedávno koupila soukromá firma. Budou zde stavebniny?

To všechno už trvá moc dlouho a výsledkem je asi kritický pohled občana na úroveň života ve městě a jeho rozvoj. Stav místních komunikací, chodníků, úroveň služeb, nepatrné možnosti kulturního vyžití, nevídaná cena vody a stočného, příjezdová komunikace od Rýmařova, kde četnost děr nemá dle řídicího období v celé republice, snižování počtu pracovníků v AL Invest a. s. a mnoho dalších starostí nás přivádí do stavu „blbě nálady“, jak to před časem vyjádřil bývalý prezident při hodnocení naší společnosti. Svými úvahami jsem nechtěl navodit nějaké pocity beznaděje. Spíše naopak jsem chtěl naznačit, že „to v Břidličně nemáme lehké“, a že nás při řízení města čeká mnoho nelehké práce. A to nejen

pana starostu a místostarostu, členy rady a zastupitelstva, ale i občany, jimž není úroveň života ve městě lhostejná a kteří jsou ochotni dle svých možností přispět ke zlepšení. První náznaky zde jsou. Po dokončení rekonstrukce průjezdové komunikace a chodníků bude Břidličná vypadat úplně jinak, možná budeme stavět dům s pečovatelskou službou a bytovky. Překrásná kulturní akce „Mateřinka 2003“ zanechala určitě ve všech přítomných ty nejkrásnější vzpomínky.

V letošním roce oslavíme 30. výročí existence Břidličné coby města. Věřme, že to bude znamenat přelom k tomu lepšímu a pozitivnímu.

PhDr. Miroslav Glacner

Rekonstrukce průjezdové komunikace a chodníků určitě změní vzhled Břidličné k lepšímu.

Firma města Břidličné se představuje

Informace o zemědělské firmě ZEMSPOL, s.r.o.

Firma ZEMSPOL se sídlem v Břidličně byla založena v roce 1993 a v květnu letošního roku oslavuje 10 let působnosti.

Firma je zemědělskou společností a hospodář v katastrech Břidličná, Velká Štáhle a Albrechtice u Rýmařova, na 980 hektarech zemědělské půdy. Celá výměra pozemků je zatravněna a společnost se specializuje na chov masného skotu.

Firma má celkem 12 stálých a tři sezónní zaměstnance.

V roce 2001 obdržela společnost ZEMSPOL, po několika letech přechodného období, ekologický certifikát a hospodář dle ekologických zásad (např. nepoužívá žádná průmyslová hnojiva a prostředky na ochranu rostlin, skot je ustájen bez přizavazání a jiné).

V současnosti chová firma 450 ks skotu (z toho 220 krav), který se pase na 450 hektarech pastvin. Zbývající výměra slouží k zajištění krmiva na zimu (seno, senáž).

Všechny produkty firmy (krmivo, maso) jsou s ekologickým certifikátem. Hlavní produkt firmy je prodej zástavového skotu (220 - 350 kg). K zajištění populace má firma tři plemenné býky ple-

mene Aberdeen Angus, Piemontese a Masný simental.

Skot je od začátku jara až do zimy umístěn na pastvě. V zimním období je stádo rozděleno do čtyř kravinů s volným ustájením a možností výběhu.

V průběhu roku je celé stádo několikrát preventivně očkováno proti infekční očnicve, parazitům a herpesu. Dále se provádějí pravidelné prohlídky zdravotního stavu jak odběrem krve tak zkouškami na tuberkulózu.

Všechna vyšetření skotu se provádí za přítomnosti veterinárního lékaře a ve spolupráci s Okresní veterinární zprávou.

Kromě zemědělské činnosti provádí firma služby vlastní technikou pro město, soukromníky i okolní zemědělce, prodává krmné směsi pro drobné chovatele a jiné.

Mimo tyto činnosti se společnost zabývá také myslivostí a obhospodařuje ve spolupráci s místními myslivci honitbu o rozloze 1800 hektarů na území katastrů Břidličná, Vajglav, Albrechtice, Velká Štáhle, Malá Štáhle, Horní Václavov a Dolní Václavov.

Záměrem firmy před vstupem České republiky do EU je udržet stavy skotu na současné úrovni

a dokončit rekonstrukci stájí. Začátkem letošního roku firma dokončila obměnu strojového parku se zaměřením na sklizeň pícnin a manipulaci. Po dokončení oprav stájí bude snahou firmy v následujících dvou letech opravit budovy nevýrobního charakteru.

Závěrem lze říci, že firma je po překonaných potížích v uplynulých letech připravena na další působení v zemědělství a na vstup do EU.

Kováč Jaroslav, jednatel firmy

Mateřinka Břidličná 2003

V pátek 21. března se ve Společenském domě MOS s.r.o. Břidličná konal 4. Oblastní festival Mateřinka Břidličná 2003, který je součástí celostátního festivalu Mateřinka v Nymburce. Koná se pod záštitou České komise pro UNESCO, Ministerstva školství ČR a starosty města Nymburka. Letos převzala nad touto akcí osobní záštitu ministryně Petra Buzková.

Festival mateřských škol je setkání dětí, učitelů mateřských škol, rodičů, odborné veřejnosti a všech, kteří si umějí hrát. Řadu negativních tendencí ve společnosti lze do značné míry eliminovat tím, zda a jak

se společnost stará o děti. Co jim nabízí nejen v rámci základní péče, ale i mimo ni. Festival mateřských škol Mateřinka je jedním z projevů zájmu dospělých o nejmladší věkovou kategorii. Je oslavou všech, kteří vedou děti k aktivitě, je na oslavu aktivních dětí.

Letošní oblastní festival v Břidličně se konal pod záštitou starosty města Břidličná Miroslava Volka. Hlavními organizátorkami byly Květa Kubíčková, ředitelka MŠ Jesenická ve Vrbně pod Pradědem a Věra Jurášová, ředitelka MŠ ve Velké Štáhlí. Prezentovalo se zde deset mateřských škol našeho okresu s pódiovými vystoupeními hudebního, spor-

tovního, tanečního a výtvarně dramatického charakteru, také několik hostů a MŠ Glogówek z Polska. Na festivalu vystoupilo téměř 200 dětí. Organizátorky pro ně připravily bohatý doprovodný program, aby jim pobyt na festivalu co nejvíce zpříjemnily. Spolupracovaly přitom se ZŠ Břidličná a oběma místními MŠ. Po dopoledních generálních zkouškách ve Společenském domě se děti přesunuly do tělocvičny, kde se až do oběda bavily na Dětské show. Obdržely zdarma bohatý oběd a svačinku na celý den. V odpoledních hodinách pro ně byl opět připraven doprovodný zábavný program. Zahájení festivalu proběhlo

ve 14,30 hod a za velkého potlesku končil po 17. hodině. Pro veřejnost byla připravena v předsálosti i výtvarná výstava prací dětí z MŠ. Ta byla slavnostně zahájena ve 13,30 hodin. Jako poděkování pro sponzory festivalu a významné hosty připravily organizátorky společenské setkání. Každé vystupující dítě obdrželo krásné dárky v hodnotě 200,- Kč a jednotlivé MŠ pamětní skleničky a stavebnice pro děti. Festival měl příjemný průběh, děti sklídily potlesk a obdiv svých blízkých a v podvečer se plny dojmů, zážitků a nových zkušeností rozjízďely do svých domovů.

Zpracovala Věra Jurášová

města Břidličná

Dostal smyk a převrátil se na střechu

V pátek 21.3.2003 třicet minut po dvacáté hodině hodiny dostal v Břidličně místní 28letý řidič vozidla Opel Vectra při projíždění pravotočivé zatáčky na šterku smyk, který nezvládl, vjel na levý okraj vozovky a poté se převrátil s vozidlem na střechu. Způsobená škoda dosáhla výše 50 000 Kč. Při dopravní nehodě nedošlo ke zranění osob. Řidiči bylo při pozitivní dechové zkoušce naměřeno 1.14 g/kg alkoholu.

Pohřešovaná čtyřletá holčička šťastně nalezena

Ve čtvrtek 27.března v 18.00 hodin oznámila na Obvodní oddělení Policie České republiky (OOP ČR) v Břidličně čtyřiatřicetiletá matka 4leté dcerky, že své dítě pohřešuje. Holčička měla odejít z místa trvalého bydliště na ulici Šternberská, kde si v době mezi 16.30 a 17.00 hodinou hrála na dvorku činžovního domu.

V této záležitosti byla sestavena čtyřčlenná hlídka OOP Břidličná se zaměřením na vypátrání či poznatek o pohřešované. Deset minut před devatenáctou hodinou téhož dne se dostavil na OOP Břidličná čtyřiatřicetiletý otec pohřešované i s dcerkou, kterou našel, jak si hraje s dětmi na Nerudově ulici v Břidličně. Dítě bylo v pořádku a převzala si je matka. Pátrací akce byla zrušena.

Mgr. Lucie Krašeničová,
tisková mluvčí Policie ČR

Koutek rýmařovských sahadžajogínů

Motto: „Přátelství jednoho moudrého člověka je lepší, než přátelství všech nerozumných“.

(Demokritos)

SEBEVÝCHOVA JÓGOU

Člověk, který nesoudí, stojí nad veškerým soudem. Jsi-li chválen, ber to na vědomí, ale nenech se tím ovlivnit. Jsi-li haněn, ať nejsi hanou dotčen. Žádný soud nikdy nevytvořil člověka. Tento duševní postoj ti pomůže, abys přetřhal provazy pout a osvobodil se od veškerého vlivu. Postupně se naučíš překonávat vlastní, tebe ovlivňující myšlenky. Postupně dojdeš ke zkušenosti, že každá myšlenka, která se zrodila v tvé hlavě, tvou bytost vědomě, či nevědomě proniká a na tebe působí. Jsou-li tvé myšlenky negativní, je je-

jih vliv škodlivý. Neměl bys nikoho odsuzovat, jestliže kolem sebe roznášíš myšlenky nepřítel, nenávisť, nebo hněvu, působí jejich ničitelství povaha na tvé tělo a tvou duši. Nepopsatelné jsou škody, které celý systém z toho odnáší. Jogíní říkají, že myšlenka je největší silou v těle. Je mocnější, než kterákoliv tělesná síla, větší než slovo, neboť je to transcendentální moc, která pronikla celým vesmírem. Dobré myšlenky, ať už jsou jakkoliv bezvýznamné budou mít bez výjimky svůj vliv. Buď odvážný a věř, že si sám vytvoříš osud.

Mysli zdravě, dávej přednost vysokým myšlenkám a to takovým, které bys rád viděl uskutečneny na úrovni činu. Budeš-li vytrvalý, ovládneš brzy své myšlenky, které Ti pak budou pomáhat, místo, aby ti byly překážkou. Místo abys zaséval celé náklady nezodpovědných myšlenek, které otravují Tvůj život a život těch, s nimiž se stýkáš, ovládej své myšlenky a buď si vědomí moci, kterou tím máš k dispozici. Pak budeš skutečně zažívat slova:

„Je-li hmota mocná, pak myšlenka je všemocná“.

POSELSTVÍ:

- Udělej si čas na myšlení, je to zdroj síly
- Nepodceňuj čas strávený hrou, ve hře je tajemství věčného mládí
- Nezapomínej na studium, je to pramen moudrosti
- Cti modlitbu, je v ní největší síla na Zemi
- Rozdávej a přijímej lásku, miluj a buď milován, je to dar od Boha
- Vypěstuj si přátelství, je to cesta ke štěstí

- Nezavrhuj smích a zpěv, je to hudba duše
- Rozdej vše co máš. Den je příliš krátký, když myslíš jen na sebe a zapomeš dávat
- Nebuď líný a pracuj, v práci je cena útěchy
- Udělej si čas na dobročinnost, je v ní klíč k nebi

VeLa

Oprava článku

Redakce se omlouvá výboru Základní organizace Českého svazu zahrádkářů za chybné a nepřesné uveřejnění článku v čísle vydání 04/2003 s názvem „Zahrádkáři zhodnotili svou celoroční práci“. Správné znění jednoho z chybně uveřejněných odstavců mělo znít takto: Člen územní rady v Krnově ing. Josef Jelínek předal Vyznamenání Repu-

blíkové rady. Vyznamenání Rep. rady II. stupně Jaroslavu Nejedlému, který pracuje ve výboru ZO ČZS 32 let, je předsedou osady LOM I 31 let, 28 let vykonává funkci jednatele organizace a posledních 5 let je i členem Představenstva Územní rady III. stupně pak předal i p. Josefu Krčovi, současnému

představiteli naší organizace, který léta je předsedou též osady Hřbitov I a který svou důsledností, podmíněnou neobvyklou pracovitostí, zanesl do řízení naší organizace nové prvky, které přinášejí ovoce. Správné znění další chybné věty: Přidomní zahrádkářka Naděžda Doleželová obdržela v předvečer svých 75. narozenin dárkový koš a kytičku. Redakce RH

Naše listárna

Co se to proboha v našem městě děje?

V Rýmařově žijí padesát let. I když byli zlodějíčkové vždy, myslím si, že v současné době je to za těch padesát let nejhorší. Tělocvična TJ Jiskra Rýmařov je notně staříčká a na její údržbu nám sotva stačí síly a peníze. Vyrostli zde mnozí vynikající sportovci a občané, na které jsme jako město hrdí.

V posledních letech se nějaký vtipálek bavil tím, že do zámku strkal zápalky, a tak byl zámečník pan Heinisch častým návštěvníkem naší tělocvičny. Velmi často musel měnit zámek u dveří, aby si mohli děti zacvičit. Celou věc jsme řešili tak, že jsme

před dveře nainstalovali kovovou mříž. Mysleli jsme, že se tím vše vyřeší a že dá vtipálek pokoj. Jenže opak byl pravdou! Věřte nebo ne, nějaký kluk, protože jen kluk může provést takovou věc, ukradl z tělocvičny aparaturu, kterou využívalo cvičení Rodičů a dětí, členky sportovní gymnastiky a mnoho dalších. Možná, že i maminka nebo sestřička tohoto výtečníka!?

Přiznám se, že zjištění ztráty aparatury bylo pro mě doslova šokem. Kdo může být tak bezcitný a ubližovat maminkám, které si přijdou po dni stráveném

v práci zacvičit a odreagovat se? Jak je potom asi těmto maminkám, když jim musíme říci, že bohužel nemáme hudbu a že tudíž cvičení odpadá? Doufám, že se ten zloduch, protože jinak se pojmenovat nedá, stydí!!! Ať nám teď poradí, co máme dělat do doby, než se nám podaří sehnat peníze na novou aparaturu. Nebo se v něm pohne svědomí a vrátí nám ji? Teď si asi myslíte, že jsem se zbláznila, dnes a něco vrátit?! Jsem ale optimistka a věřím, že se někdo ozve. Lze to udělat i anonymně. Předem děkuji. *Bičková Jindra, předsedkyně odboru*

Máme každý svoje nebe

Jako děti jsme si hrávali na hřbitově, hroby místo prolézaček, zeď po které se dalo krásně běžet dokola. Hráli jsme si tam ne z nějaké morbidnosti, tu ostatně ani děti neznají, nejsou přitahovány smrtí, protože ji nechápou, ale prostě proto, že na něj bylo blízko a daly se tam krást olejové lampičky na svícení ve stanu, který jsme si stavěli každé léto před domem. Od té doby se nějak méně bojím smrti než ostatní, nevím proč, možná ve mně zůstal kus odvahy kluka ze zkoušky z ní, jít o půlnoci až doprostřed hřbitova, úplně sám až k velkému kříži a udělat na něj znamení. Ten zvláštní klid náhrobků leštěných měsícem do ebenové černi a ta vůně cypřišů, těžká jako parfém vybraný ženou bez vkusu si dodnes pamatuji, jakoby to bylo včera. Byl jsem sám mezi mrt-

vými a přesto jsem se nebál, jen anděl na velkém kříži vrhal stín černý jako tuš z mihotavého svitu hvězd a hvězdiček na moji ruku, když jsem dělal znamení odvahy bílou křídou na pískovec, podpis na smlouvě mezi mnou a strachem. Když jsem si jako kluk představoval význam slova smrt, nenapadlo mne nic jiného než světské atributy tohoto stavu, jako falešně hráající dechovka s kapelníkem majícím červený nos z pití, čerstvá hlína skrývající obsah, zvuky ocelového dlátka vytesávající jméno na seznamu dalšího trvalého obyvatele hrobky, někdy stačilo dotesat jenom datum s křížkem, jméno tam už bylo celou řadu let předtím. Jakoby to nebylo jedno, kdy to bude, důležité je vědět to, že ano. Vědět, znamená smířit se s životem i se smrtí, věřit znamená mít své nebe.

Jestli projdeš životem a na konci si budeš připadat jako prázdný vypitý měch od vína, bez víry, nebo s vírou v nic, rozplyneš se v tmě a vlnění energií částic kdysi pevné hmoty, která stala se tím čím je, prachem. Cesta jak uvěřit ve své nebe, je soucit, nad dětmi jdoucími do plynu v Osvětimi, nad těhotnými ženami stojícími v řadě nad hromadným hrobem někde v Rusku, nad zajatci pitvanými zaživa japonskými lékaři, nad miliony lidských bytostí ubíjených motykami Rudých Khmerů na vražedných polích, nad znásilněnými a poté zaživa rozpáranými nedospělými děvčaty - Srby, Chorvaty, Muslimy, nad stíny vypálenými do zdiva Hirošimy, nad tebou, nade mnou. Nejsme spojeni v životě, stavíme si do cesty koncentrační tábory, vražedné ideologie,

korálové útesy v barvách pleti, pohrdáme životy s plastickou trhavinou na těle, necháme si lhat arogantními pitomci v oblecích, sami samolibí nad třetím světem umírajícím hladu u rohu hojnosti. Není první, druhý ani třetí svět, jako není jeden, druhý nebo třetí život, je jen jeden, neopakovatelný, jedinečný, dávající nám v každém okamžiku odpověď na naše otázky, není copak odpovědí láska, východ slunce každé ráno, jeho červánky, první hvězda na světlém nebi, úsměv dívky, narození dítěte, horská jezera modré tak, že obloha se v nich nemůže odrážet, vesmír nekonečný jako víra? Ať chceme nebo ne, budeme spojeni ve smrti, jednoho dne kdy přijde náš čas a vyvrátí se z pantů ta prolhaná stavba, kterou jsme si celý život stavěli a otevře se, mír... *Miroslav Václavek*

Zábavný kvíz redakce

Je tu další kvízek. Tentokrát opět zabrousíme trochu do literatury, sportu, cizích zemí...

1. Amatérský divadelní soubor v Rýmařově nese jméno:

- a) Mahen
- b) Homér
- c) Mazel

2. Kdo je autorem divadelní hry Audience?

- a) Ludvík Vaculík
- b) Ladislav Fuks
- c) Václav Havel

3. Autorkou známé knížky pro děti Honzíkova cesta je:

- a) Marie Majerová
- b) Helena Zmatlíková
- c) Bohumil Říha

4. Která z uvedených ryb je největší:

- a) velryba
- b) okoun
- c) žralok

5. Dront mauricijský je tvor známý spíše pod názvem:

- a) pták kiwi
- b) blboun neapjpný
- c) pštros emu

6. Výrazu JOGHURT jistě rozumíte, jedná se o oblíbený mléčný produkt, ale víte z kterého jazyka slovo pochází původně?

- a) z maďarštiny
- b) z mongolštiny
- c) z turečtiny

7. Hlavním městem středoafriického státu Sierra Leone je:

- a) Maramba
- b) Freetown
- c) Pendembu

8. Měnovou jednotkou v Albánii je:

- a) 1 kuna
- b) 1 drachma
- c) 1 lek

9. Brouček „hovnivál“ si před sebou valí kulíčku:

- a) z trusu
- b) z bláta
- c) z kousků slámy

10. Zajíc je bezesporu nejlepší na pekáči, ale víte, že je také koprofág? To znamená, že:

- a) se živí i svými bobky
- b) podporuje střídání partnerek
- c) na zahrádkách okusuje kopr

11. Den učitelů se u nás slaví:

- a) 27. března
- b) 28. března
- c) 21. března

A teď jedna otázka pro řidiče!!!

12. Jaká je nejvyšší povolená rychlost v obci?

- a) 60 km.h⁻¹
- b) 50 km.h⁻¹
- c) když nestaví policie, tak neomezená

Jak jste dopadli?

12 - 9 bodů

Bravo, prokázali jste, že toho víte více než většina pozemšťanů. Váš rozsah vědomostí je úžasný. Příště budeme muset náš kvízek udělat pro vás složitější:.)

8 - 5 bodů

I před vámi klobouk dolů, i když musíte uznat, že některé otázky jsou velmi jednoduché. Takže vlastně jsou to bodíky zadarmo. Ale i tak, jistě se najdou takoví, kteří i v jednoduchých otázkách udělali chybu a naopak v těch relativně těžších uplatnili své vědomosti.

4 - 0 bodů

Tahle kategorie bude opět velmi krátká, protože doufám, že jen málo lidí vědělo méně než pět otázek. A jestli se přeci jen dostal někdo do této kategorie, tak určitě ne s nulovým ziskem, neboť dozajista věděl, jakou rychlostí se jezdí v obci, i když skutečnost tomu mnohdy neodpovídá. *ChOli*

Školy informují

Děti z mateřské školy slavily masopust

Doba masopustní skončila, připravujeme se na svátky jara. Chceme se však ohlédnout trochu zpět a připomenout si pěkné chvíle, kdy se všichni z mateřské školy na ulici 1. máje 11 sešli ve velké tělocvičně ZŠ 1. máje.

Proč se tam všichni sešli? No protože rodiče přichystali svým dětem krásné kostýmy na maškarní bál. Program pro děti připravila agentura BAVI z Litovle, v závěru byla bohatá tombola. Podle veselých a spokojených tváří bylo znát, že se jim tento den vydařil.

Poděkování patří rodičům a prarodičům za výrobu krásných kostýmů pro své děti, za dárky do tomboly a Základní škole 1. máje za zapůjčení tělocvičny.

Zaměstnanci MŠ

Zimní radovánky na sněhu

Naše malá mateřská škola v Janovicích organizuje každoročně na závěr naší lyžařské a sánkařské sezóny. „Poslední rozloučení se zimou.“ Akce se účastní celý kolektiv MŠ, všechny děti i ty nejmenší a děti z Dětského domova v Janovicích, které docházejí do MŠ na dopolední program. Na tuto akci se děti velmi těší, nemohou ani dospat. Posuďte sami z našich fotografií. Děti si samy vyrobí masopustní masky. Jestli si přitom užijí spoustu legrace? O tom není sporu. Největší radost máme z dětí, které poprvé stojí na vypůjčených lyžích, přezkovaných botách a oči jim září nadšením. Děti se nejprve učí na lyžích stát, používat lyžařské hole, a nakonec zvládnout jízdu šikmo svahem. Takto připravujeme děti již od roku 1996. A jestli se nám nepodaří vypěstovat olympioniky? I bez sponzorského příspěvku se budeme těšit na další lyžařskou sezónu.

Iva Valová

Mateřská škola funguje již třicet let

V letošním školním roce slaví mateřská škola na ulici 1. máje 11 třicet let svého trvání. Za celou dobu prošlo školkou mnohodětí i řada zaměstnanců.

K této příležitosti jsme pro všechny své příznivce připravili „Školkovskou akademii“. Chceme, aby zde vystoupily děti, které nacvičovaly skladby: Tučňáci, Ruce vzhůru, Beruška, Škola zvířátek. Pokud si uvedené skladby děti a jejich rodiče pamatují, prosíme je, aby přišly 15. dubna 2003 v 16,00 hod. do mateřské školky.

Děkujeme a těšíme se na vás

Mateřská škola Rýmařov, 1. máje 11

vyhlašuje výběrové řízení na místo učitelky

Předpokládaný nástup: 1. září 2003

Požadavky: středoškolské vzdělání pedagogického směru, kladný vztah k dětem, odpovědnost a preciznost, organizační schopnosti, samostatnost, schopnost jednat s lidmi.

K přihlášce přiložte: životopis, výpis z evidence Rejstříku trestů, ověřená kopie o nejvyšším dosaženém vzdělání.

Způsob podání přihlášky: osobně v mateřské školce nebo poštou.

Lhůta pro podání přihlášky je 30. duben 2003!

Zápis dětí do všech mateřských škol v Rýmařově se koná 28. dubna 2003 od 14,30 do 16,30 hod.

Děti dětem

Studenti rýmařovského gymnázia se v tomto školním roce zúčastnili výtvarného projektu „Výtvarné práce žáků pro dětské oddělení Fakultní nemocnice v Olomouci“. Byl vybrán návrh Mgr. Šárky Lupečkové a studenti jej realizovali pod vedením vyučující Mgr. Marianny Hanákové v rámci hodin estetické výchovy. Malovali barevné ptáčky na trojúhelníková skla a každé sklo byl vlastně takový obraz - originál, který byl umístěn na prosklenou stěnu herny v pátém patře FN v Olomouci na kooperacním oddělení pro děti do pěti let. Finanční prostředky na realizaci projektu byly získány v grantu krajského úřadu Moravskoslezského kraje.

Těší nás, že naši školu, práci, nápady a zručnost nejen znají a hodnotí za hranicemi našeho okresu, ale že především děláme radost, a tím snad i pomáháme při uzdravení malých pacientů. Svědčí o tom i přiložený dopis.

Jana Pupíková, 2. ročník

Vážená paní ředitelko,

rády bychom jménem kolektivu lékařů a sester oddělení kojenců a mladších dětí Dětské kliniky FN v Olomouci poděkovaly studentům Vašeho gymnázia, kteří pod vedením Mgr. Hanákové a Mgr. Lupečkové zhotovili výzdobu herny a dalších prostor našeho oddělení. Jejich pomocí, kterou přispěli ke zlepšení prostředí pro nemocné děti, si nesmírně ceníme a těšíme se na další spolupráci.

S pozdravem

MUDr. Jarmila Vospělová
vedoucí lékařka odd. 28B

Hana Novotná
staniční sestra odd.

Kulturní okénko města Rýmařova

Citát: Život se podobá knize. Blázen v ní listuje letmo, kdežto moudrý při čtení přemýšlí. Ví, že ji může číst jen jednou. J. Paul

Program SVČ

14.4.	9.00	SVČ	Keramická dílna pro ZvŠ Rýmařov
14.4.	16.00	SVČ	Velikonoční turnaj ve stolním tenisu žáků a dorostenců
17.4.	9.00-13.00	SVČ	Velikonoční dílna na Zelený čtvrtek vaření, malování vajíček, papírové dekorace
18.4.	9.00	SVČ	Počítače pro děti
19.4.	8.30	SVČ	Velká cena Rýmařova ve stolním tenisu
19.4.-20.4	20.00	kino	Útěk do Budína
22.4.	10.00	SVČ	Kurz paličkování
26.4.	9.00	SVČ	Jarní výprava do přírody
26.4.	15.00	SVČ	Pódiové skladby ve spolupráci s TJ - odbor sport pro všechny
26.4.-27.4	20.00	kino	Nebe
28.4.	18.00	SVČ	Talianka - koncert

Středisko volného času v Rýmařově

vás srdečně zve na

PÓDIOVÉ SKLADBY

které se konají 26. dubna 2003 v 15.00 hodin

Známá i neznámá výročí

- 12.4. Mezinárodní den letectví a kosmonautiky, výročí prvního letu člověka do vesmíru v roce 1961, slaví se od roku 1969
- 18.4. Mezinárodní den ochrany památek a historických sídel, slaví se od roku 1984 z iniciativy UNESCO
- 22.4. Den Země, slaví se od roku 1970, kdy ho američtí studenti uspořádali poprvé ve snaze o prosazení nových ekologických zákonů a zvýšení státního rozpočtu na ochranu životního prostředí
- 23.4. Světový den knihy a autorského práva, vyhlášen UNESCO jako symbolické datum světové literatury, na něž připadají životní výročí W. Shakespeara, M. Cervantese, H. Laxnesse, V. Nabokova a dalších významných spisovatelů
- 24.4. Mezinárodní den boje proti pokusům na zvířatech
- 26.4. Mezinárodní den vzpomínky na Černobyl
- 26.4. Světový den duševního vlastnictví, od roku 2001
- 12.4.1823 nar. ALEXANDR NIKOLAJEVIČ OSTROVSKIJ, ruský dramatik (zemř. 14.6.1886) - 180. v. n.
- 12.4.1933 nar. MONSERRAT CABALLÉ, španělská sopranistka - 70. v. n.
- 13.4.1968 zemř. OLGA SCHEINPFLUGOVÁ, prozaička, autorka divadelních her, divadelní a filmová herečka (nar. 3.12.1902) - 35. v. n.
- 14.4.1923 nar. JARMILA LOUKOTKOVÁ, prozaička, dramatička a překladatelka - 80. v. n.
- 16.4.1828 zemř. FRANCISCO JOSÉ DE GOYA Y LUCIENTES, španělský malíř a grafik (nar. 30.3.1746) - 175. v. n.
- 19.4.1923 nar. LUBOMÍR LIPSKÝ, divadelní a filmový herec - 80. v. n.
- 19.4.1928 zemř. LADISLAV KLÍMA, filozof, prozaik a dramatik (nar. 22.8.1878) - 75. v. n.
- 19.4.1983 zemř. JERZY ANDRZEJEWSKI, polský prozaik, dramatik, esejista a scenárista (nar. 19.8.1909) - 20. v. n.
- 20.4.1913 nar. ANASTÁZ OPASEK, vl. jm. Jan Opasek, teolog, básník, literární historik (zemř. 24.8.1999) - 90. v. n.
- 20.4.1953 zemř. JINDŘICH HONZL, divadelní a filmový režisér a teoretik, působil též v Brně (nar. 14.5.1894) - 50. v. n.
- 20.4.1978 zemř. FERDINAND PEROUTKA, publicista, prozaik, dramatik a rozhlasový redaktor (nar. 6.2.1895) - 25. v. n.
- 21.4.1913 nar. NORBERT FRÝD, prozaik a publicista (zemř. 18.3.1976) - 90. v. n.
- 22.4.1923 nar. VRATISLAV EFFENBERGER, literární teoretik, překladatel, básník a prozaik (zemř. 10.8.1986) - 80. v. n.
- 23.4.1878 zemř. JAROSLAV ČERMÁK, malíř a grafik (nar. 1.8.1830) - 125. v. n.
- 25.4.1883 nar. JOSEF KOPAL, literární vědec, překladatel-romanista (zemř. 29.12.1966) - 120. v. n.
- 25.4.1908 nar. v Brně VILÉM REICHMANN, fotograf, kreslíř a básník (zemř. 15.6.1991 v Brně) - 95. v. n.
- 25.4.1918 nar. ELLA FITZGERALDOVÁ, americká jazzová zpěvačka (zemř. 15.6.1996) - 85. v. n.

Městská knihovna

Březen měsíc knihy je již minulostí

Dlouho jsme byli zvyklí slavit březen jako měsíc knihy, v posledních letech si však jistě mnozí všimli, že se březen proměnil z měsíce knihy v měsíc internetu.

Veřejný přístup k tomuto informačnímu fenoménu zpravidla najdeme v knihovnách a proto, jak už se stalo

dobrou tradicí, spousta knihoven zareagovala na letošní březen různými akcemi.

Rýmařovská městská knihovna nabídla všem zájemcům po celý měsíc přístup k internetu zcela bezplatně. V knihovně je pro veřejnost k dispozici šest počítačů s připojením na internet, a ty po celý březen rozhodně nezažály. Poněvadž byl zájem o práci na síti opravdu velký, bylo nutné přistoupit k omezení času každého uživatele internetu na jednu hodinu. V průběhu měsíce se tak na internetu vystřídal více než 700 zájemců, což je několikanásobně větší počet než v ostatních měsících, kdy

za připojení k internetu vybíráme poplatky. Ze širokého spektra zájemců o internet, které obsáhlo od dětí přes studenty až po seniory všechny věkové kategorie, je znát, že se internet postupně stává běžnou součástí našeho života.

Městská knihovna také nabídla po celý březen týdně jednu hodinu práce na internetu s výkladem. Tato nabídka byla určena hlavně senio-

rům a ostatním začínajícím, kteří se tak naučili základním dovednostem při práci na internetu.

Březen-měsíc internetu v Městské knihovně v Rýmařově proběhl úspěšně a je dokladem toho, že je třeba opustit myšlenku, že knihovny jsou pouhými půjčovnami knih, ale že jejich funkce se mění a přizpůsobuje současným požadavkům.

Vedení městské knihovny

Půjčovní doba knihovny:

Po, Út, Čt, Pá - 9.00 - 17.00 hodin

So - 8.00 - 11.00 hodin

Ve středu je knihovna zavřená

Hrad Sovinec zahajuje sezónu

Hrad Sovinec
ve spolupráci s folklórním souborem Markovice
srdečně zve
na Velikonoční jarmark,
který se bude konat **19. a 20.4. 2003** pod názvem

Přízrak staré věže

- 09.15 - 09.30 Je čas vzbudit purkmistra - posádka - před hradem
09.30 - 10.30 Zdobení kraslic a perníčků - hradní palác na 5. nádvoří
09.35 - 09.55 Moravské národní písničky - Rabuša 4. nádvoří
09.50 - 10.00 Střídání stráží a ukázka souborů - Páni z Bludova 5. nádvoří
10.00 - 10.20 Táhne od hradu ke hradu - Divadlo Magnet 5. nádvoří
10.20 - 10.40 Co vás čeká v hospodě - Páni z Bludova 5. nádvoří
10.40 - 11.15 Na mrškače - velikonoční pásmo skupiny Markovice 5. nádvoří
11.15 - 11.35 Hej, mistře kejklířský, co je nového? - kejklíř Křupala 5. nádvoří
11.35 - 12.00 Daně se platit musí - Cordiallo hraný scénář 5. nádvoří
12.00 - 12.25 Vynášení smrti a vítání jara - Markovice 5. nádvoří
12.25 - 13.20 Hloupý Honza - divadelní pohádka souboru Magnet 5. nádvoří
12.30 - 14.00 Zdobení kraslic a perníčků - hradní palác na 5. nádvoří
13.20 - 13.40 Na pranýři - Johannus a Markovice 5. nádvoří
13.40 - 14.00 Princové jsou na draka - Páni z Bludova 5. nádvoří
14.00 - 14.15 O loupežníkovi Pízlvi - Cordiallo hraný scénář 5. nádvoří
14.15 - 14.35 Kejklířské zonglování - kejklíř Křupala 5. nádvoří
14.35 - 14.45 O čarodějnicí roku - vyhlášení nejoriginálnější čarodějnice
14.45 - 15.15 Na pomlázkové zábavě - Markovice 5. nádvoří
15.15 - 15.30 Pověst Sovinecká - Divadlo Magnet 5. nádvoří
15.30 - 16.30 Zdobení kraslic a perníčků - hradní palác na 5. nádvoří
15.30 - 15.50 Zrcadlo života - Cordiallo hraný scénář 5. nádvoří
15.50 - 16.10 Pásmo souborů na hole, sekery a meče - Páni z Bludova 5. nádvoří
16.10 - 16.15 Smrt inkvizitora, zapálení velkého ohně a pečení haďů
16.15 - 16.35 Kejklíř se loučí - kejklíř Křupala 5. nádvoří
16.35 - 16.55 Táhne od hradu ke hradu - Divadlo Magnet 5. nádvoří
16.55 - 17.30 Mrškačka - velikonoční pásmo souboru Markovice 5. nádvoří
17.30 - 18.30 Moravská národní - pódium před hradem (pouze v sobotu)
od 18.30 Večerní prohlídky na objednávku (rezervace v pokladně)

Velikonoční tradice, zvyky, říkadla a písničky; pletení pomlázek, zdobení kraslic a perníčků; hrnčíři, řezbáři, košíkáři a dráteníci; velikonoční mrškačka a dobová pomlázková lidová zábava. Slet čarodějnic u velikonočního ohně. Soutěž o čarodějnicí roku z řad návštěvníků.

Zazní moravské národní písničky v podání lidové hudební skupiny **Rabuša**

Po oba dny bude hrad otevřen od **9.15** do **18.00** hodin.

Všichni v převlecích za čarodějnice a čaroděje VSTUP ZDARMA

V sobotu 19.4. od 18.30 hod
večerní prohlídky s programem:

Hon na čarodějnice

Za nepříznivého počasí program pod střechou Jižního paláce.

Srdečně zve správa hradu

(Informace na nebo Purkrabí Mlok tel. **777 20 50 29**)

Skautské střípky

Ze zákona junáků

Duben - skaut je veselý myslí

Příkaz veselý myslí je příkaz duševní hygieny. S veselou myslí překonáš všechny překážky, před kterými člověk vysušený vážností beznadějně klesá. Radost, smích do tebe nasype síly a vzpřímí tě.

Rytíř Smích je postavou z pohádky, který zažene strašidelné mátohy: Zlost, Nenávisť. Doktor Jásavý je záračný lékař, který uzdraví bez mastí a diet. Paní Vtipná je přemoudrá stařenka, která prodlouží život o deset let. Vynasnaž se, aby se tyto mistři stali tvými druhy v životě.

Umiš se smát, i když tě potkalo něco nepříjemného?

Dovedeš si udržet veselou náladu?

Dovedeš se vysmát sám sobě?

Dovedeš pobavit společnost?

Umiš být vtipný, a přitom ze sebe nedělat šaška?

Děláš někdy vtipy, které ponižují a urážejí mladšího, nebo nějakého jedince, na kterého všichni dorážejí?

J. Marek - Markýz

Skauti při odstraňování následků podzimní vichřice Na Stráni

Kalendář

22.4. - Mezinárodní Den Země. Poprvé se oslavoval v roce 1970, především v USA. O dvacet let později si tento den připomínalo již 130 zemí světa.

24.4. - Při příležitosti svátku patrona rytířů a skautů sv. Jiří slavíme svátek skautů celého světa.

24.4. 1945 - Nacisté popravili v Těšíně desítky odbojářů, mezi nimi i pět ostravských skautů. Na jejich paměť roste od roku 1946 na hřebeni Ivančena v Beskydech kamenná mohyla. Každoročně při výročí jejich smrti k ní putují skauti, skautky, ale i trampové, aby položením svého kamene uctili jejich památku. *Junáci Rýmařov*

Čtyři desítky skautů na první jarní výpravě na kótu 700,4 m nad mořem (29.3.2003)

Městské muzeum a galerie Octopus

Josef Hroch - „Vzpomínky na jesenickou květenu“
Bratři Radek a Bohdan Chodurovi - „Loukou a pralesem“

3. - 27. dubna 2003

Ve čtvrtek 3. dubna zahájila galerie Octopus při Městském muzeu v Rýmařově vernisáž dvou výstav, jež vybočují svým obsahem z běžného výtvarného repertoáru. Mají zároveň dvě nej, je zde vystaveno nejvíce exponátů v naší dosavadní praxi, kolem 1000 druhů brouků a nejvíce dosud vystavovaných barevných fotografií, kolem 140 snímků. Přesto jsou obě do jisté míry rovněž v podstatě instalacemi výtvarnými, což je jistě patrnější u výstavy fotografií, ale i v případě výstavy drobné fauny naší i exotické se přece jedná o stovky drobných a neobyčejně krásných uměleckých děl, jež vytvořila ta nejskvělejší umělkyně naší planety, matka příroda. Autory výstav jsou pánové **Josef Hroch, Radek a Bohdan Chodurovi**.

Výstava pana Josefa Hrocha, autora krásných snímků, je věnována jeho velmi významnému životnímu jubileu. Narodil se roku 1923 a žil do svých 11 let v Brníčku u Zábřeha v rodině studnaře a lamače. V roce 1934 se rodina přestěhovala do Maršíkova a zde na celou rodinu i ostatní český mluvící obyvatel dopadla těžce mnichovská tragedie, neboť ves spolu s pohraničím našeho státu usurpovala Třetí říše na podzim roku 1938. Rodina neodešla a přežila nacistickou kurateluru až do osvobození. Do práce nastoupil pan Hroch poněkud záhy. Ještě před okupací se účastnil jako patnáctiletý marne výstavy československého opevnění u Starého Města pod Sněžníkem. V letech války chlapec pomalu dospíval a prošel celou škálou různých zaměstnání, jež značně ovlivnila jeho touha po dálkách a poznávání přírody. Pracoval na majetku barona Kleina jako pokrývač, kopal drenáže a působil při opravách mostků v Divokém dole. V té době se prohloubila jeho celoživotní láska k Jeseníkům. Šestnáctiletého hochy bychom mohli 1939 potkat až u francouzských hranic při stavbě dálnice

spojující Ludwigsburg se Stuttgart, pásl dobytek na Maršíkovských lukách, ba dokonce pečoval se svým jedenáctiletým bratrem o veliké stádo dobytka ustájené na Kursovní chatě, pásl na úbočích Pradědu. Po válce se rodina opět stěhovala do Petrova, pak Svobodína pod Klepáčovem a její pouť skončila opět v rodném Brníčku. V té době začal mladý muž získávat první odborné znalosti, jež rovněž nakonec předurčily celoživotní zaměření. V letech 1946/48 se vyučil drogistou v Šumperku u Bílého psa, následovala dvouletá drogistická škola v Přerově, již ukončil 1951. Netrvalo dlouho, a nadaný chemik doplnil své vzdělání o chemickou průmyslovku tamtéž. Absolvoval roku 1961. Mladistvý temperament, neklidná povaha a snaha poznávat, jež jej formují dodnes, jej přiměly k časté změně zaměstnání, záležitost tehdy poněkud nadčasové, vždyť za ctnost se považovalo držet se svého kopyta. Mohla by být vzorem lidem, kteří nehodlají dodnes cestovat za prací a raději čekají až za nimi přijde sama. V letech 1951/55 pracoval v chemické laboratoři šumperského Prametu, ale na čas odskočil ke správě silnic. V letech 1958 - 64 byl metalurgem v zábržských slévárnách a svou obdivuhodnou vůli a vírou překonal těžké onemocnění. Do Rýmařova jej přivedla chemie po krátkém intermezzu u Geologického průzkumu ve Zlatých Horách. V roce 1965 nastoupil jako vedoucí laboratoře GP. Od roku 1971 působil v technické laboratoři při inžektážích, v letech 1977-83 prováděl technickou kontrolu při restaurování památek. Po odchodu do penze zůstal ještě v zaměstnání do roku 1986 a pracoval například při výstavbě hydroelektrárny na Dlouhých Stráních.

Ovšem nehybnost a vyhřívat se na sluníčku to není pro pana Hrocha, zůstává dodnes aktivní. Kromě Jeseníků, jejichž je na slovo vzatým znalcem a snad neopominul

projit ani jediný horský chodníček, jež vždy přitahovala i jiná horstva. Jeho zahraniční pouti k horám dokonce kopírují možnosti našich obyvatel před krachem komunistického režimu a po něm. Dříve cestoval za přírodou Karpat, do Bulharska s tajemnými pravoslavnými monastýry v Pirinu či Rile i jinam v zemích bývalého sovětského bloku. Již v době únavy režimu v osmdesátých letech, ale především od začátku devadesátých let vyrážel na jih i západ Evropy. Zná rakouské i švýcarské Alpy, poznal nádhernou italských Dolomitů, prochodil Lichtenštejnsko a další zákoutí starého kontinentu. Je členem Horolezeckého klubu v Zábřehu a prostřednictvím spřáteleného švýcarského turistického klubu navštívuje Alpy. Je dokonale vybaven znalostí německého jazyka a často působí jako průvodce germanofonních cizinců v našich horách. Dodnes putuje pěšky na slunci i v nepohodě a nejdnou se vyspí na svých dlouhých toulkách za fotografickými záběry i pod širákem. Je mu cizí zhyčkanost či pohodlí. Přírodu zná, rozumí jí a díky svým velikým zkušenostem přesně ví a dokáže odhadnout, kdy je příroda nejkrásnější, květy nejzářivější, stromy nejpůvabnější a krajina nejdokonalější, vždyť se hned po roce 1945 upsal své fotografické vášni. Dalším neobyčejně zajímavým rysem je sympatická tvrdohlavost, s níž se nedal strhnout módou a větší dostupností černobílého materiálu, jež mu samozřejmě rovněž není cizí, ale houževnatě a s ohromným zaujetím získával barevný film i v době, kdy to bylo neobyčejně těžké. Prošel celou škálou fotoaparátů od starších deskových typů s měchem po moderní kinofilm zhruba od šedesátých let. Jeho tématy je příroda, na níž se dodnes nemůže vynadřovat svými citlivými očima. Počáteční krajinu, doplnil časem o skvělé záběry jesenické fauny a flory.

Člen Octopu dnes přináší přesně to, co zvolil pro název výstavy, vzpomínku na Jeseníky, neboť každý snímek zachycuje pomíjející okamžik, zákoutí i zvířata, jež bychom nyní takřka stěží hledali. Je tedy jakýmsi historikem pohledu, ale též kritikem lidské neucty k životu, a především nesmírně pokorným pozorovatelem krásy díla Stvořitelova, neustálých proměn milované přírody a věčnost majestátnu horských vrcholů i hlubokých roklí a svěžích údolí. Motivem výstavy je krása, nádherná barevných kontrastů, úžasných tvarů, ladného pohybu a vše nabito až k povrchu vytříbeným smyslem pro detail a ohromnou dávkou lidského citu. Vše by asi vypadalo jinak, pokud by ne-

byli lidé jeho zrna bohužel tak vzácní v lidské společnosti.

Bratři Radek a Bohdan Chodurovi jsou Rýmařované, ačkoli mladší z nich vyrazil za svým zaměstnáním do bývalého okresního města. Oba jsou duše neobyčejně lyrické a velcí cititelé přírody. Radek na sebe prozradil, že krásu drobných příslušníků přírody kolem nás objevil už ve čtyřech letech, kdy začal sbírat motýly a jak to bývá v nejedné rodině, koníček jednoho ovlivňuje druhý a není tedy divu, že Bohdan se jeho nadšením brzy nakazil a ochotně se přidal. Pravda, dětské zájmy bývají kruté přelétavé a jen málokterý ještě vzpomene, kolik věcí jej kdysi zaujalo a jakou cestu k dnešnímu názoru musel urazit. Rodina, jež si samozřejmě uvědomuje, že poklady nashromážděné dětmi by mohly převýšit skladovací kapacity bytu, provádí občas drastické probírky v domnění, že si toho stejně nevšimnou. Omyl, jak víme, někdy se malý človíček stěží smíří se ztrátou. To je snad důvodem, že se z dětských let mnoho nezachovalo, ačkoli každá ztráta bývala dost hluboce zaznamenána. Než bratři nepodlehli a dosud nesystematické sbírání bez pochopitelných nároků na třeba jen minimální odbornost se začalo měnit. Zájem o droboučkou krásu chlapcům vydržel a postupně, v době, kdy Radek začal navštěvovat postupně pátou a šestou třídu školy, začínal nabývat rysy systému, jež je základem odborné práce. Pod nálezy z broučič říše se začaly objevovat lístky se stále přesnějším pojmenováním jednotlivých exemplářů, ale především s přesným místem nálezu, což je pro entomologa věc zcela zásadní. V těch letech jsem poznal Radka, veselého a neobyčejně zvědavého človíčka a správného kluka, tj. vždy nejspolehlivějšího kamaráda, jedince s přirozenou dobrotou a otevřeností. Poznali jsme se blíže při archeologickém výzkumu. Již tehdy měl znalosti rozhodně přesahující nívó běžného šestáka, byl už někde jinde. Začal se úspěšně účastnit biologických olympiád a povšimli si jej dospělí odborníci. Spolu s herpetologem Ivanem Zwachem začal pracovat na prvním systematickém průzkumu fauny Valšovského Žlebu, kudy na chladnější Rýmařovsko pronikají teplomilnější druhy. Zároveň dospěl k nutnosti vytvářet si komplexnější a odbornější základ pro svou práci studiem vlastního i sousedních oborů, tj. především botaniky, jež je s výskytem druhů hmyzu neoddělitelně spojena. Mapování regionu či stále rozšiřování zájmu na větší oblast naší země nemohlo ani jednoho z bratrů plně uspokojit a jejich toula-

vé boty, jež se nijak neliší od bot pana Hrocha, je přiměřeně využít možnosti vyrazit za brouky i jinam do konečně otevřené ciziny. Turecko, Řecko se sběry na Olympu a defilé dalších zemí přinesly množství zajímavého srovnávacího materiálu a místy i nečekané objevy. Nyní máme před sebou entomology par excelans s neobyčejně rozsáhlými znalostmi teoretickými i praktickými, s širokým okruhem přátel z řad spřízněných du-

ší u nás i v daleké cizině, z prostředí sběratelů i katedrových odborníků a majitele skvostné sbírky, která nemá nikde v našem okolí obdoby. Málokdo tak dobře zná život, zvyky, rituály a sídla drobných obyvatel našeho světa. Pro diváka, jež chce být řádně poučen, je obzvláště fascinující, že významnou část exponátů z našich končin doplňují jejich ekvivalenty či příbuzní z jiných částí naší planety. Na výstavě je možné spatřit obrov-

skou škálu zástupců hmyzí říše, z nichž největší exemplář světa dosahuje velikosti 26 cm a nejmenší měří 0,01 mm. Většinu z nás, jimž je zcela cizí odborná stránka věci, možná výstavy přimějí chodit více s očima otevřenými a přivedou nás k větší účtě k nenapodobitelnému světu kolem nás a upozorní nás, jak nesmírně potřebné je důsledně chránit přírodu na naší zemi. Možná nám vnuknou nutnost nepodřizovat se utilitárním

zájmům jedinců, nesmyslným záměrům a zprofanovaným vzorům. Dostává se nám vzácného nahlédnutí do světa úžasné krásy, před níž zůstáváme, pokorní a němí úžasem, vstoupíme do sféry barvitosti a neuvěřitelných variací, jež mnohdy vítězí i nad fantasií Tizianovou. Snad jen doplnit, že jsou oba bratři lidmi dalších zajímavých schopností a zájmů, o nichž se zmiňovat by už přesáhlo naše časové možnosti. *Mgr. Jiří Karel*

k výstavě

Kamzíci v Jeseníkách

Prvních pět kamzíků bylo dopraveno vlakem z rakouských Alp, z císařské honitby Mürzsteggu na panství Řádu Německých rytířů do Malé Morávky 21. února 1913 a umístěno ve 12 ha obůrce v poleší Hubertov - Karlova Studánka. Převoz vlakem trval necelých 24 hodin. Po převozu však jeden kamzík uhynul. V roce 1914 byli dovezeni další tři. Obůrka nedostačovala přírůstků, byla několikrát rozšiřována, v roce 1924 zrušena a 21 kamzíků vypuštěno do volné přírody. Na panství Vratislavského arcibiskupství bylo v letech 1929 - 1935 z Neubergeru v pohoří Raxalpe vysazeno v obůrce Polesí - Vidly pět kusů.

Z Ebensee taky pět kamzíků a v roce 1935 bylo do volné přírody vypuštěno 21 kamzíků.

Z 29 kamzíčat kladených v obůrce Sutě - Hubertov uhynulo sedmáct.

Kamzíčata na poleší Vidly měla přirozený přírůstek patnáct kusů, v roce 1935 bylo vypuštěno 21 jedinců, pět uhynulo a jeden utekl.

Kamzíci se stali zlořícími, kteří ničí květeny, a proto musí být z Jeseníků vypuzeni. Všem jejich nepřátelům, včetně takymyslivců, vyšli vstříc správci jeseníckých lesů a pronajímali roční honitby, aby mohli ukojit svoje lovecká pokušení a současně i ulovit jeleny - paroháče, laně nebo kolouchy.

Nevšímají si lysin holin, zapoměli nebo neví o přívalech dešťů silně okyselených, o oteplování a dalších klimatických změnách, o kúrovci a dalších zlořících.

LOVU, LESU ZDAR! (nebo ZMAR?)

Otevírací doba Městského muzea a galerie Octopus:

úterý - sobota: 9.00 - 12.00 13.00 - 16.00 hodin
neděle: 13.00 - 16.00 hodin
V pondělí je muzeum uzavřeno.

OD 12.4. ZMĚNA ZAČÁTKŮ PŘEDSTAVENÍ OD 20 HODIN !!!

12. - 13.4. 20.00

Hollywood, Hollywood

(USA 2002)

Julia Roberts, Brad Pitt, David Duchovny a další ve filmu oscarového režiséra Stevena Soderbergha (Erin Brockovich, Traffic). Linda miluje být milována. Carl miluje svou ženu Lee. Lee se zdá být milována Calvinem, Calvin hraje Nicholase, který zjišťuje, že je zamilován do Catherine. Nadarmo nezni slogan filmu: „Skrz naskrz“.

Mládeži od 12 let přístupný

19. - 20.4. 20.00

Útěk do Budína

(ČR 2002)

Po vzniku Československé republiky přichází do Prahy studovat Tomáš, syn zámožného statkáře. Zde poznává Janu. Útěkem do Budapešti se osudově spojí jejich životy. Milenci se uchýlí na Slovensko. Po svatbě začíná Jana ztrácet s Tomášem citový vztah. Až návrat do Prahy je pro ně novou nadějí. Hrají: B. Polívka, M. Donutil, J. Menzel ad.

Mládeži od 12 let přístupný

26. - 27.4. 20.00

Nebe (Heaven)

(USA, Itálie, V. Británie, Francie, Německo 2002)

Co všechno jste schopni riskovat kvůli lásce? Britská učitelka Philippa Paccardová (Cate Blanchetová) žijící v italském Turíně se marně dovolává spravedlnosti ve věci manželovy tragické smrti. Protože místní policie ignoruje její obvinění, rozhodne se vzít spravedlnost do svých rukou a prostřednictvím podomácku vyrobené bomby se odhodlá zlikvidovat drogového dealera Vendiceho. Pak se nechá zatknout...

Mládeži přístupný

Ochotníci zvou na premiéru

Peklo v hotelu Westminster, to je název další z inscenací, kterou připravuje amatérský ochotnický spolek města Rýmařova. Anglická situační komedie autora Raye Cooneyho v režii Zdeňka Vodičky plná humorných zápletek, manželské nevěry a milostných hrátek dává příslib dobré zábavy. Děj divadelní inscenace vychází z praxe běžných životních omylů a odehrává se v jednom z londýnských hotelů. Premiéra se uskuteční v pondělí 28. dubna a první repríza pak o týden později v pondělí 5. května v 19.30 hodin. Na představení plné humoru zvou aktéři amatérského ochotnického spolku Mahen. *JiKo*

Společenská kronika

Narození dítěte

Patrik Sovadina ..... Rýmařov

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předchozího vydání našich novin oslavili 80 let a více

Jiřina Chodilová - Rýmařov ..... 81 let
Jaroslav Dobeš - Rýmařov ..... 81 let
Vladimíra Sedláčková - Rýmařov ..... 81 let
Marie Bartošová - Rýmařov ..... 83 let
Josef Talián - Rýmařov ..... 83 let
Irma Scholzová - Rýmařov ..... 84 let
Alžběta Valachová - Rýmařov ..... 85 let
Terezie Zvárová - Rýmařov ..... 86 let
Josef Burget - Rýmařov ..... 88 let
Josef Musil - Rýmařov ..... 89 let

Rozloučili jsme se

Anna Strouhalová - Janovice 1932
Matrika MĚÚ

*Z očí Ti vyhasl život,
srdíčko přestalo Ti bít,
vydala ses na cestu neznámou,
my navždy Tvou památku
v srdci budeme mít.*

Dne 12. dubna 2003 vzpomene
1. smutné výročí úmrtí paní
Irmy Skoumalové
S láskou vzpomíná celá rodina

Z historie

Ronovec Václav Berka z Dubé

Ríšlusník starobylého českého panského rodu Ronoviců Václav Berka z Dubé a Lipé (+1520) získal od Vladislava Jagellonského rabštejnské panství do zástavy v letech 1494-1512. Berkové se vzpomínají již na počátku 13. století a za jejich předka se považuje Častolov ze Žitavy, jehož synové se stali zakladateli známých větví rodu: Chval pánů z Lipé, Častolov pánů z Klinštejna a Albertem začínají Škopkové z Dubé. Berkové patřili k nejbohatším velmožům království a vlastnili velké statky na Rumbursku a Českolipsku, ale též ve východních Čechách a Kladsku. Rozsáhlá rodina nosila ve svém proslulém erbů dvě zkřížené ostrve, tj. osekáné kmeny stromů s pahýly po větvích, jež se užívaly místo žebříků při zdolávání nepřátelských hradeb, jsou tedy zcela jistě vzpomínkou na statečnost projevů v boji o město či hrad. Jednotlivé linie rodu se od sebe vzájemně lišily počtem pahýlů na jedné ostrvi od dvou do tří. Páni z Dubé a Lipé se zaplali hluboko do naší historie jako vynikající bojovníci, významní zemští úředníci nebo členové církevní hierarchie. Po století jednotný rod rozdělila až víra a třicetiletá válka. Zatímco katolická linie vymřela doma již v 17. století hrabětem Jindřichem Volfem, protestanté zůstali věrni svému vyznání a museli záhy odejít do exilu pro svou účast ve stavovském povstání proti Habsburkům bezprostředně po bitvě na Bílé hoře. Jejich poslední potomci opustili tento slavný svět v průběhu 18. století ve Švédsku a v Německu. Prvním zájemcem o rabštejnské panství byl patrně na počátku 14. století jejich

příbuzný Jindřich z Lipé, milenec krásné Elišky Rejčky, vdovy po Václavu II. Není však zcela jisté, zda jím spíše nebyl některý z jeho četných straníků. Spojenci velkého a nebezpečného rivala mladického českého krále Jana Lucemburského a cíle hluboké nenávisti temperamentní Elišky Přemyslovny drželi Rabštejn v době občanské války, kdy proti nepřítelům panovníka vytáhl také olomoucký biskup Konrád, který Rabštejn kolem roku 1317 dobyl pro svého vládce. Je vidět, že však zájem rodu o panství bohaté rudami nevyhasl ani po dvou stech letech.

Berkové se usadili zprvu na hradě Šternberk a ovládli příslušný majetek roku 1480, když si vzal královnin kraje Jan Berka z Dubé (+1501) z lipské linie za ženu majitelku panství Ludmilu z Kravař, vdovu po vynikajícím hejtmánovi vojsk Jiřika z Poděbrad Albrechtu Kostkovi z Postupic. Pokud jste navštívili nedaleký hrad Šternberk, jistě jste si všimli znaku pánů z Dubé a Lipé nad první branou. Náš Václav Berka byl Janovým synem a na Šternberku sídlil v letech 1502 - 1520. Dodnes lze najít četné památky na štedrém stavebníka na hradě i ve vybavení interiéru, ačkoli ještě více zbylo po jeho vnukovi Janu Václavovi, který převzal panství po smrti svého otce Ladislava Veleny 1532. Manželkou Václava, jenž nadto vlastnil v Čechách též Zákupy a čtvrtinu

zboží Lipá, se stala bohatá Johanka z Boskovic, jejíž rod též nezůstal k lákadlům jesenických hor imunní. Po Janově smrti pak přešlo šternberské panství do rukou knížat z Minstrberka, potomků krále Jiřího, sňatkem dcery Kateřiny

s Kunštátem Karlem, jediného dítěte Jana Václava.

Berkové se v téže době usadili i na dalších severomoravských státcích v Sobotíně a v Medlici (1466-1558), ba získali též od pánů ze Sovince Pňovice.

Také v četných sporech byl Berka dítětem své doby, rád a často se soudil se záplem a vírou ve vlastní pravdu, ne vždy ji však skutečně měl. Ale jistě mu slouží

ke ctí, že se vždy tvrdě zastával svých poddaných, neboť bral vážně podstatu vazalství, tj. poddaní - vazalové zachovávají svému pánu věrnost, platí daně a on je za to ochraňuje. 1511 pohnal Voka Pňovského ze Sovince před zemský soud a žádal odškodnění v neuvěřitelné sumě 7000 uherských zlatých za to, že žalovaný „běže od jeho lidí rýmařovských u Loučky mýto bez práva,“ a prokázal, že Rýmařovští nebyli povinni dávat poplatek, když šindele, dřevěné desky a kmeny, „... sami sobě z hor do hor vezli a podobně z železa, jež z hamrů vezli.“ Soud dal za pravdu Václavu Berkovi, ale Vok nehodlal uposlechnout a právo si vložil po svém ... bral mýtné zas. Ještě 1512 se Berka proto obrátil na soudce znovu, neboť Vok zřetelně neuznal panský (tj. soudní) výrok

a znovu obíral jeho lidi o další peníze na cestě se železem. Tentokrát se sice tvrdohlavý Vok zalekl a spor skončil urovnáním, bohužel jen nakrátko, a tak stál znovu před soudem 1530, ale protivníkem už byl Petr ze Žerotína.

Na Rýmařovsku se Václav Berka věnoval především těžbě kovů, kterou obnovili a zvelebili jeho předchůdci po uherském vpádu. Stěžejcí říci něco přesnějšího, ale je přinejmenším pravděpodobné, že mimo jeho zájem neleželo ani zpracování železa a zásoby dřeva v dosud bohatých lesích Jesenicka, jež bylo samozřejmým předpokladem pro báňskou i hutní výrobu. Produkce obou odvětví se sice stala nenasytným požiráčem kvalitních místních dřevin, ale zatím to nebylo nijak patrné ani hrozivé. Horský kraj samozřejmě poskytoval též kvalitní honitbu, jež byla neoddelitelnou součástí života a zábav tehdejší aristokracie. V lesích byl dostatek vysoké a černé zvěře, zajíců, ale řídkými nebyli ani predátoři vyrovnávající stavy na únosnou míru: rysové, vlci, lišky a medvědi. Hosté šternberského dvora pánů z Dubé a Lipé jistě občas zavítali i k nám na lov. Přes všechny konstrukce bývalých historiků sloužících do roztrhání těla státní a stranické ideologii o odporných a nenasytných feudálech, že Václav odešel nejspíše zklamán nevelkým výnosem do lu, lze říci jediné - doba zástavy po naplnění požadavků vypršela a zástavní pán musel vrátit majetek vlastníkovi panství, jímž byl markrabě moravský a český král v jedné osobě - Vladislav II. Jagellonský. Konečně nevracel se do vakua, ale na bohaté Šternbersko do živého města pracovitých i úspěšných řemeslníků a mezi lány bohaté Hané. *Mgr. Jiří Karel*

Bazén v Břidličné

Otevírací doba

Pondělí	zavřeno
Úterý	14.00 - 18.00 hodin
Středa	14.00 - 19.00 hodin
Čtvrtek	14.00 - 19.00 hodin
Pátek	14.00 - 20.00 hodin
Sobota	13.00 - 19.00 hodin
Neděle	13.00 - 19.00 hodin

Vstup pouze s koupacími čepicemi!

Změna provozní doby vyhrazena

Vstupné dospělí - 30 Kč/1 hod., děti - 15 Kč/1 hod.

Teplota bazénu - 30°C (malý), 26°C (velký), teplota vzduchu 29°C

Každou sobotu v době od 13.00 - 14.00 hodin mají pojištěnci VZP vstup ZDARMA po předložení kartičky pojištěnce s OP. Také zdravotní pojišťovna Metal-Allianz upozorňuje své klienty, že každou sobotu od 15.00 do 16.00 hodin mají vstup na krytý bazén v Břidličné ZDARMA po předložení karty pojištěnce.

Těšíme se na vaši návštěvu

(Tel.: 554 286 334; 554 286 244 v provozních hodinách, 554 287 062-3 mimo provozních hodin)

VODNÍ AEROBIK

(vhodný pro všechny věkové kategorie)

Kdy?	Každé úterý	17.00 - 18.00 hodin
	čtvrtek	18.00 - 19.00 hodin
Pomůcky:	aqua rukavice	
	aqua pásy	
	(v ceně cvičení)	
Cena:	50,- Kč / hodina	
	350,- Kč předpl. na měsíc	

Jak funguje cvičení ve vodě?

Se zapnutým nadlehčovacím pásem se vznášíte ve svislé poloze po krk ve vodě. Nohy se nedotýkají dna a tím jsou eliminovány veškeré nárazy. Voda klade odpor ve všech směrech, ve kterých se při cvičení pohybujete. Jelikož je tělo zanořeno, dochází automaticky díky hydrostatickému tlaku vody ke snížení krevního tlaku a ke zlepšení srdeční funkce při cvičení. Při pohybu ve vodním prostředí dochází ke zrychlení hojivých procesů svalů, šlach, kostí a kloubů.

Do cvičení se můžete kdykoliv připojit, neboť nejsou stanoveny výkonovní, věkové ani váhové kategorie. Cvičení je vhodné i pro seniory.

Vedení bazénu v Břidličné

Policie prověřuje anonym

Od 20.3.2003 prověřuje policie anonymní oznámení osoby podepsané jako Ladislav N. bytem Olomouc, Pionýrů 20 (adresa neexistuje), ve kterém poukazuje na neoprávněné výběry hotovosti za výjezdy vozidel na točnu Ovčárna - Praděd obcemi Malá Morávka a Karlova Studánka. K prověření a objasnění všech okolností věci byly zahájeny úkony trestního řízení na službě kriminální policie a vyšetřování v Bruntále.

Ukradl smrkové řezivo v Jiřkově

V době od 20. - 21.3.2003 odcizil zatím neznámý pachatel z neoploceného prostranství výrobního střediska na pile v Jiřkově smrkové řezivo o rozměrech 5m x 5 cm x 16,5 cm uložené v balíku o objemu 3,333 m³, který byl označený červenou reflexní barvou.

Způsobená škoda činí 21 145 Kč.

Zloděj se zaměřil na lyže

V době od 21. - 22.3.2003 využil zatím neznámý pachatel doby, kdy nebyly uzamčeny hlavní vchodové dveře penzionu v Malé Morávce, dostal se dovnitř, na chodbě vypáčil skříň, kde byly uzamčeny lyže hotelového hosta a odtud odcizil carwigové a sjezdové lyže. Výše škody dosáhla 28 000 Kč.

Sedmasedmdesát řidičů bylo pokutováno za vysokou rychlost

První jarní den, v pátek 21.3.2003, proběhla i v rámci okresu Bruntál **krajská dopravně bezpečnostní akce** v ranních i v odpoledních hodinách. Byla zaměřena především na kontroly nákladních vozidel, dodržování rychlosti, technický

stav vozidel a pátrání po osobách a věcech, stejně jako na problematiku požívání alkoholu.

Do akce bylo nasazeno celkem 26 policistů, kteří řešili 146 dopravních přestupků. Uložili pokuty ve výši 43 100 Kč a 14 přestupků postoupili správnímu orgánu. Řidiči v 77 případech nedodrželi nejvyšší povolenou rychlost, a to nejvíce na Bruntálsku a Krnovsku.

Násilník na útěku

V pátek 21.3.2003 zahájil policejní rada v Bruntále trestní stíhání 58letého muže z Bruntálu obviněného pro trestný čin ublížení na zdraví. Skutku se dle obvinění dopustil 19.6.1999 asi ve 23.00 hod. v prostorách u prodejny potravin v Dolní Moravici, kde fyzicky napadl místního 22letého muže. Do toho v průběhu konfliktu strčil, poškozený upadl na zem a při pádu utrpěl zlomeninu kosti týlní a dalších kostí, stejně jako zhmoždění mozku s trvalými zdravotními následky. Obviněný se poté trestnímu stíhání začal vyhýbat, proto je proti němu vedeno stíhání jako protichůbné.

Akce „Mládež“ přinesla výsledky, šest záškoláků dopadeno

Ve středu 19.3. a v pátek 21.3.2003 proběhla v celém okrese preventivně bezpečnostní akce pod názvem „Mládež“. Policisté se mimo problematiku osob dopouštějících se trestné činnosti na mládeži zaměřili především na kontroly v restauracích, barech a hernách kvůli podávání alkoholu mladistvým, hraní na automatech a pátrání po osobách. Celkem policisté kontrolovali 184 osob a zjistili 13 přestupků, z toho 10 u mládeže. Vypátrali také muže v celostátním pátrání, který byl dodán do výkonu trestu odnětí svobody. Na Rýmařovsku bylo provedeno 32 kontrol bez zjištění přestupku.

S jarem přicházejí i starosti řidičů

Ríká se, že každý majitel prožije se svým plechovým miláčkem radost dvakrát, když jej koupí a potom, když jej prodá. Těm, kdo se rozhodli s jarem rozloučit se se svým autíčkem, nezbyvá než popřát hodně štěstí a úspěchů při prodeji a těm, kdo se rozhodli pro koupi nového či ojetého, popřát šťastnou volbu a mnoho najetých kilometrů bez nehod. Kromě pravidelné laické kontroly vozidla, kterou provádí snad každý řidič před vyjetím z garáže nebo po přezimování u domu, je potřeba také zkontrolovat platnost všech dokumentů potřebných k provozování vozidla na pozemních komunikacích. Platnost technického průkazu a poslední provedenou kontrolu emisí snadno zjistí každý řidič či řidička z nálepky

na státní poznávací značce. Rozpory a diskuse však panují u některých řidičů ohledně platnosti řidičských průkazů a také nově ohledně registrační nálepky.

Informace o výměně dosavadních řidičských průkazů a o evidenci vozidel podává odbor dopravy a silničního hospodářství Městského úřadu v Rýmařově, do jehož působnosti patří také obce Břidličná, Dolní Moravice, Horní Město, Huzová, Jiřkov, Malá Morávka, Malá Štáhle, Ryžoviště, Stará Ves, Tvrdkov a Velká Štáhle.

Výměna dosavadních řidičských průkazů podle § 134/2 zákona č. 361/2000 Sb., se provádí takto:

- řidičské průkazy vydané od 1. července 1964

Policie dopadla pachatele vloupání do rýmařovské prodejny

Dne 25.3.2003 bylo policejním radou SKPV Bruntál zahájeno trestní stíhání obviněného mladistvého 16letého chlapce z Malé Štáhle, který se na základě obvinění dopustil trestných činů krádeže a poškozování cizí věci tím, že mezi 27. a 28. 2. 2003 provedl vloupání do prodejny na ulici Husova v Rýmařově, kde násilně vnikl do prodejny a po překonání překážek a zdemolování dveří pronikl až do kanceláře a odtud pak do prodejny, kde odcizil finanční hotovost 1 310 Kč, z regálu za prodejním pultem pouzdra na telefon, dále kupóny operátorů do mobilních telefonů v počtu 35 kusů za 17 790 Kč a také 15 ks mobilních telefonů různých značek a typů v celkové hodnotě téměř 80 tisíc korun.

Třicet minut po půlnoci v úterý 25. 3. 2003 provedl vloupání do stejné prodejny. Nejdříve se snažil vypáčit dveře, což se mu nepodařilo a pak překonal zadní vrata. Po vysekání díry o průměru jeden metr vnikl do chodby v zadní části budovy a následně si odemkl ponechaným klíčem dveře do koupelny a kanceláře, poté se dostal i do prodejních prostor. Ze zásuvek u hlavního pultu odcizil finanční hotovost ve výši 2 090 Kč a 14 ks dobjících kupónů v celkové hodnotě 6 600 Kč společně s 6 ks poukázek na loga v hodnotě 180 Kč. U dveří do kanceláře si na podlahu připravil 160 ks CD v originálních obalech v hodnotě 2 400 Kč. Poškozením zařízení způsobil škodu ve výši 5 000 Kč a odcizením věci 16 270 Kč. Policisté chlapce dopadli přímo na místě činu. Mimo věci z druhého vloupání se podařilo zajistit i část věci odcizených při první krádeži. Část prodal s tím, že jeho známý má obchod v Ostravě. Trestní stíhání obviněného bude vedeno na svobodu.

*Mgr. Lucie Krašeničová,
tisková mluvčí Policie ČR*

do 31.12. 2000 jsou jejich držitelé povinni vyměnit do konce roku 2005. Po této době řidičské průkazy pozbývají platnosti.

- řidičské průkazy vydané do 30.6. 1964 (modré v plátěných deskách) jsou od 1.1. 2003 neplatné a je nutno je vyměnit.

Jaké budeme potřebovat doklady k výměně řidičského průkazu:

- platný občanský průkaz
  - řidičský průkaz
  - 1 fotografii (čelní pohled)
  - osoba starší 60 let platnou lékařskou prohlídku.
- Pokud se neprovádí žádná změna např. (jméno, bydliště, řidičské oprávnění), provádí se výměna řidičského průkazu zdarma.

EVIDENCE VOZIDEL

Provozovatelé silničních motorových vozidel a přípojných vozidel jsou povinni do **30. června 2004** uvést údaje v registru silničních vozidel vedené podle § 89 odst. 5 zákona 56/2001 Sb., do stavu odpovídající skutečnosti.

V praxi to znamená:

1. varianta

Budete-li absolvovat periodickou STK (stanice technické kontroly), s protokolem o technické prohlídce, vozidlem nebo zadní SPZ/RZ (státní poznávací značka/registrační známka) a velkým technickým průkazem vozidla navštívíte registrační místo, které se nachází na ulici 8. května č. 48 v Rýmařově, kde vám pracovníci na zadní SPZ/RZ vozidla vylepí registrační nálepkou (stříbrná nálepka).

Za registrační nálepkou na registračním místě již žádný poplatek neplatíte!

2. varianta

Na vlastní žádost vám provede kterákoliv STK tzv. evidenční kontrolu vozidla a za poplatek cca 150 Kč vydá protokol o evidenční kontrole), na základě kterého vám opět pracovníci registračního místa na zadní SPZ/RZ vozidla vylepí registrační nálepkou.

Sport

Cíl rychlostního závodu Valašské rallye bude v Janovicích

Mezi opravdovou špičkou závodníků pojedí i Rýmařovák Petr Pouлік

Druhý podnik sedmidílného seriálu Mezinárodního mistrovství České republiky v auto-bilových soutěžích se pojede pod názvem AAA AUTO - XXXII. VALAŠSKÁ RALLYE 2003. Pořadatelem soutěže je Automotoklub Rallye Sport Vsetín ve spolupráci s Autoklubem ECCE HOMO Šternberk, jedním z nejstarších autoklubů v Evropě.

V názvu soutěže se objevuje nový generální partner závodu AAA AUTO, největší tuzemský autobazar. Příjemným překvapením ve srovnání s předešlými ročníky valašky je zcela nová trať soutěže a především obtížné rychlostní zkoušky v okolí Šternberka. V itineráři rallye najdeme celkem dva náročné úseky v délce 23 km, které dokonale prověří jezdecké pole a přípravnost jezdců a vozů. Letošní koncepce tratě je po-

stavena odlišně od minulých let. Rychlostní zkoušky v oblasti Nízký Jeseník budou svou obtížností a charakterem patřit k ozdobám a perlám českého šampionátu. Valaška si za dobu své existence v České republice získala mezi automobilovými soutěžemi významné postavení. Důležitost rallye dokresluje nejen kompletní účast české soutěžácké špičky, ale i velký zájem pracovníků sdělovacích prostředků. Při minulém ročníku se akreditovala téměř stovka novinářů z celé republiky.

Podobně jako v předchozích dvou letech bude centrem soutěže ve Valašském Meziříčí. První etapa obsahuje šest rychlostních zkoušek v okolí Valašského Meziříčí, Hranic na Moravě a Bystřice pod Hostýnem. Servisní zóna je situována v páteční etapě do osvědčeného objektu ka-

sáren ve Valašském Meziříčí. V itineráři druhé etapy je opět šest rychlostních zkoušek, servisní zóna bude v prostoru depa Ecce Homo a kontrola přeskupení na šternberském náměstí. Sobotní etapa zavítá na zcela nové rychlostní zkoušky v okolí Šternberka a Rýmařova v oblasti Nízký Jeseník. Pamětníci soutěžního sportu si je částečně pamatují z doby zhruba před dvaceti lety, kdy se jezdily v rámci Rallye Sigma.

Ředitelství soutěže, stejně jako start a cíl závodu, budou mít své zázemí na valašskomeziříčském náměstí. Ve městě s bohatou historií, které je v současnosti průmyslovým a společenským centrem Valaška. Sobotní etapa proběhne v okolí moravského města Šternberk, které je proslulé závody automobilů do vrchu Ecce Homo, jako součást mistrovství Evropy.

Rozhovor s Petrem Poulíkem

Zeptali jsme se za vás

Přinášíme exkluzivní rozhovor s jedním z nejlepších rallyeových jezdců u nás, Rýmařovákem Petrem Poulíkem.

Jak souvisí Valašská rallye s Mezinárodním mistrovstvím republiky 2003?

Valašská rallye je druhým podnikem sedmidílného mistrovství České republiky, které se skládá z šesti dvou-denních a jedné třídní soutěže, což je Barum rallye. Valašská rallye je nedílnou součástí mistrovství. První den Valašské rallye se pojedou 3 rychlostní zkoušky (RZ) kolem Valašského Meziříčí, celkem dvakrát, druhý den se přejezdí do Šternberka, kde bude servisní zóna a na jezdců čekají tři rychlostní zkoušky v jeho okolí, které se rovněž jedou dvakrát a cíl jedné z nich bude v Novém Poli u Rýmařova.

Pokud pohlédneme do historie, kdy se jel podobný podnik na Rýmařovsku v minulosti a kdy bylo zahájeno Mezinárodní mistrovství české republiky?

To jsem byl ještě mladý kluk, ale pamětníci tvrdí, že v našem regionu se jely tři soutěže. Jednalo se o Rallye Rýmařov, to byla místní záležitost, potom Rallye Sigma a Rallye Jeseník.

Podobné rychlostní zkoušky, jako se jedou například letos, se jely naposledy na Rýmařovsku před dvaceti lety při Rallye Sigma, které bylo již tentokrát součástí Mistrovství České republiky, neboli Velkého mistrovství. Startovali tady jezdci zvučných jmen například Pavlík, Valoušek, ze současných jezdců, kteří vytrvali dodnes, to byli například Tuček a Arazim. Pochopitelně, že diváci mohou spatřit při rychlostních zkouškách ve dnech 18. a 19. dubna potomky slavných jezdců, Valouška a Jandíka.

Z pohledu diváků bude rychlostní zkouška pro motoristické fandý z Rýmařova a okolí velmi atraktivní. Start RZ bude v Břevenci a cílová fotobuňka nad hotelem U zámku mezi Janovicemi a Novým Polem, celkem tedy 26 km. Jezdci budou na této velmi náročné trati dosahovat maximální rychlosti 200 km za hodinu. Jaký je postup přípravy dokonalého itineráře a potažmo finanční souhry spolujezdců s řidičem?

Pořadatel musí zvolit takovou rychlostní zkoušku, aby její rychlostní průměr nedosahoval více jak 135 km v hodině. Rallye musí mít své pořadatele, je potřeba zajistit smlouvu s danými obcemi, kterými trať vede a následně obdrží jezdci itinerář od pořadatele. Existují tzv. prováděcí ustanov-

ení, které určí přesný den seznamovací jízdy, přičemž každý jezdec může v určený den projet trať jen třikrát a smysl průjezdů je vytvořit si vlastní rozpis s veškerými podrobnými údaji o RZ, který nám umožní jet s maximálním nasazením. Každá posádka má na tvorbu vlastního itineráře svůj způsob a svůj „rukopis“. Smyslem je v konečném důsledku maximální rychlost a maximální výkon.

Jak se díváte na zmiňovanou rychlostní zkoušku z pohledu člověka, který zde vyrůstal a kterému je toto prostředí velmi blízké.

Je to třetí rychlostní zkouška po servisu. Jezdec než do ní vjede, musí počítat s tím, že už bude mít docela opotřebované obutí a může se po předchozích RZ na autě projevit nějaká závada. Těžký bude už samotný výjezd z Břevence směrem na Tvrdkov, kde čekají na piloty serpentiny, které jsou velmi těžké na počáteční rytmus, dále následuje velmi rychlý příjezd do Tvrdkova, kde se pojedou kolem kostela úzkou spojovací cestou a pak nesmírně rychlý let do Horního Města. Tam budou vozy dosahovat maximální rychlosti převyšující 200 km za hodinu. Následuje velice úzký průjezd Horním Městem, po komunikaci,

kde se jezdí motoskjöring a dále vracečkou na Dobřečov. Sjezd do Dobřečova bude nesmírně náročný na pneumatiky, jede se 5 km z kopce, auto bude zahřáté a brzdy budou rozpálené, jezdec musí zvolit správný rytmus jízdy. Navíc se tam projeví problém s posypem, který tam zůstal po zimě. Člověk bude muset víc přemýšlet o tom, jak jet rychle a v rámci možnosti bezpečně. Následovat bude výjezd nad Nové Pole. Úskalí toho výjezdu si myslím zná každý místní. Je to velmi úzká cesta mezi stromy. De facto každá chybička se může vymstít. Následuje příjezd přes zpomalovací retardér do Stříbrných Hor a Nového Pole, opět značně úzká, poměrně náročná silnice na podvozek, vzhledem k tomu, že je rozskákaná a musí se i na tomto úseku jet maximální rychlostí kolem 200 km za hodinu do zatáček a serpentín k cíli. Celkově bude rychlostní zkouška těžká na rytmus, který musí jezdec zvolit. Netuším, jaký bude rychlostní průměr, ale považují tuto RZ za jednu z těch náročnějších. Podle mého názoru by mohl výborného času dosáhnout Roman Kresta, který je na podobně těžké a dlouhé rychlostní zkoušky zvyklý z mistrovství světa.

Časový harmonogram AAA Auto - XXII. Valašská Rallye 2003

sobota 19. dubna 2003

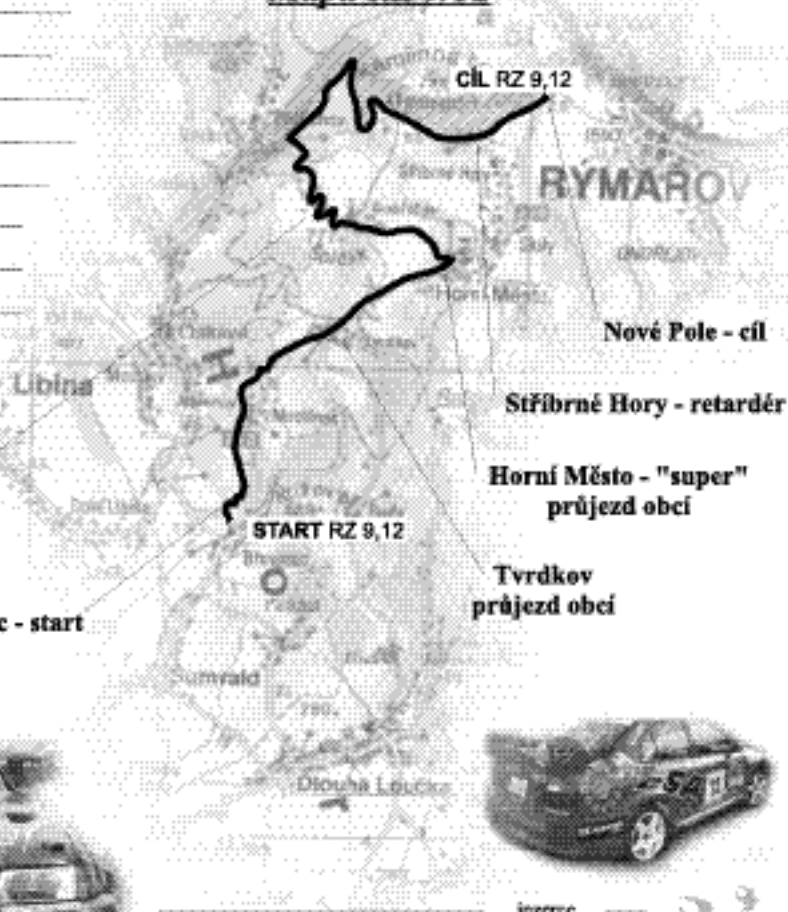
Rychlostní zkouška	Trať	Délka RZ	Čas 1. jezdce
RZ 7	Paseka - Dalov	23,60	9:36
RZ 8	Stachov - Jívová	11,30	10:20
RZ 9	Břevenec - Nové Pole	25,04	11:31
RZ 10	Paseka - Dalov	23,60	13:38
RZ 11	Stachov - Jívová	11,30	14:22
RZ 12	Břevenec - Nové Pole	25,04	15:33

Seznam přihlášených posádek na AAA Auto - XXII: Valašská Rally 2003

Číslo	Jezdec	Spolujezdec	Stát	Vůz	Skupina	Priorita
1	Kresta Roman	Hůlka Miloš	CZ	Peugeot 206 WRC	A/8	FIA B
2	Pech Václav	Uhel Petr	CZ	Ford Focus RS WRC	A/8	FIA B
3	Cserhalmi Tibor	Bodnár Karol	SK	Ford Focus WRC	A/8	FIA B
4	Kopecký Jan	Schovánek Filip	CZ	Škoda Octavia WRC	A/8	FIA B
5	Hrdinka Tomáš	Gross Petr	CZ	Subaru Impreza WRC	A/8	ASN
6	Tríner Emil	Latif Billy	CZ	Seat Cordoba WRC	A/8	ASN
7	Vojtěch Štěpán	Ernst Michal	CZ	Toyota Corolla WRC	A/8	ASN
8	Trojan Karel	Nesvadba Richard	CZ	Škoda Octavia WRC	A/8	ASN
9	Vojtěch Tomáš	Palivec Štěpán	CZ	Toyota Corolla WRC	A/8	ASN
10	Béřeš Josef	Starý Petr	CZ	Ford Focus WRC		ASN
11	Arazim Václav	Gál Julius	CZ			ASN
12	Jandík Miroslav	Chrastecský Radim				ASN
13	Tuček Marcel	Tesař Václav				
14	Tošovský Jiří	Sláma Michal				
15	Liška Milan	Jugas Jaroslav				
16	Trajbold Jan	Zelinka Vladimír				
17	Chojka Milan	Chvojková Hana				
18	Trněný Karel	Přízl Václav				
19	Valoušek Pavel	Houšť Vít				
20	Poulik Petr	Novák Jaroslav				
31	Landa Daniel	Malčík Jiří				

Mapa RZ 9/12

Atraktivní místa RZ 9/12

Dobřečov - průjezd obcí
(celodenní výlet)

Břevenec - start

Tvrdkov
průjezd obcí

Horní Město - "super"
průjezd obcí

Stříbrné Hory - retardér

Nové Pole - cíl

inzerce

BPdesign
reklama & propagace

Olešnická 13, 795 01 Rymařov, info@bp-design.cz, tel.: 554 212 846, 802 732 193, 777 212 886, www.bp-design.cz

Reklama, která vydrží !

výroba & kompletní servis reklamy a propagace (originální grafické návrhy, kopírování, razítka, vizítka, tisk, ... realizace výstav, InfoSystém Rymařova)
výrobní program - AUTOMOBILY : reklamní polepy vozidel, autofólie MADICO-USA (stínování skel "ateast MD", ochrana interiéru proti UV záření)
nápis a znaky, firemní označení vozidel, reklamní potisky a polepy autoplachet, reflexní pásy a tabulky

Je to zkrátka o štěstí. Samozřejmě výhoda znalosti prostředí tady určitá bude, ale je to o tom, že se jede hrozně rychle, a i když to tady člověk zná a může si říct, tady bych to jel rychleji, tak ubezpečuji všechny, pokud by chtěli uspět v tomto sportu, museli by se podřídit rozpisu trati, tak jako na jiných rychlostních zkouškách nebo v zahraničí.

Jste jezdec, který jede naplno za každou cenu nebo spíš přemýšlíte a volíte taktiku v součinnosti s navigátorem?

Každý špičkový jezdec se brání jet na hranici nebo za hranici svých možností. Předpokladem úspěchu je dokonalá příprava před samotným závodem a především precizní spolupráce s navigátorem, který je absolutně neopomenutelný. Je to člověk, který když udělá sebemenší chybu, tak je nesmírně zle. V těchto závodech není místo pro hazard a pro bláznovství, obzvlášť na takto těžkých rychlostních zkouškách je to především o spolupráci, absolutním zachování chladné hlavy a o rozvaze. Teprve potom budou výsledné časy špičkové a podívané pro diváky fantastické.

Můžete nám přiblížit váš soutěžní speciál?

Závod pojedou s Mitsubishi Lancer Evo 7. Je to vůz skupiny N, to znamená sériové vozy. Na loňském mistrovství republiky skončilo na druhé místě. Prošlo kompletním vylepšením a ve skupině N patří k jednomu z nejlepších. Jedeme na pneumatikách Pirelli s palivem Pento, což laicky znamená 102oktanový benzín. Již čtyři roky nám soutěžní speciál připravuje firma Locar z Uherského Brodu a šéf mechanikem je pan Vilém Lovecký. Můj tým připravuje také soutěžní speciál Mitsubishi Lancer Evo 6, se kterým pojedou Dan Landa.

Jak dlouho, Petře, závodíte a kterých úspěchů si ceníte nejvíce?

Svou závodní činnost jsem zahájil v roce 1998 šesti závody s Hondou. Na konci roku jsem si po dohodě s Michalem Gargulákem zapůjčil jeho vůz Mitsubishi Lancer Evo 3 a s ním jsem jezdil závody do konce roku 1999, kdy jsem předsedal na Mitsubishi Lancer Evo 5 a vyhrál s ním skupinu N v Rallye Příbram a ve sprint Rallye Kopná. Rok 2000 byl poznamenán mnoha haváriemi a jediný úspěch, který stojí za zmínku, bylo druhé místo na Rallye Třebíč. V roce 2001 jsem osedlal Mitsubishi Lancer Evo 6 se svým stávajícím spolujezdcem a rok jsme šťastně ukončili titulem vicemistra skupiny N ve sprint rallye. Loni jsme jeli se stejným vozem a získali titul mistra republiky ve sprint rallye skupiny N a šesté místo na mistrovství republiky v rallye, to znamená ve dvoudenních soutěžích. V letošní sezóně jsme vyjeli s vozem Mitsubishi Lancer Evo 7 a máme za sebou dva starty. V Blovicích na rallye show jsme vyhráli skupinu N a dojeli čtvrtí absolutně. Na Rallye Šumava jsme po chybě na poslední RZ, kdy jsme se dostali na ledovou plotnu, vypadli ze silnice, ztratili téměř dvě minuty a dojeli tak osmí ve skupině N a osmnáctí absolutně. Do toho nešťastného výpadku jsme se pohybovali mezi 2. a 5. místem ve skupině N a to znamená poměrně slušné umístění. Tým startuje také v zahraničí, získali jsme titul mistra Slovenska 2003 a titul mistra východní zóny střední Evropy 2003 s jezdcem Sítňkem.

Jaké skupiny vozů mohou diváci na rychlostním závodě spatřit?

Nejrychlejší nebo nejvíce upravené vozy jsou World rallye car. Na Valašské rallye bude startovat 13 těchto vozů nejvyšší specifikace. Je to v podstatě vrchol současné techniky. Disponují sekvenčním řazením, jedním až třemi elektronickými diferenciály a jedná se o vozy,

teré se nasazují pro světové rallye. Konkrétně se jedná o vozy Romana Kresty, Vency Pecha nebo Honzy Kopeckého, který jede mistrovství světa, je to opravdu TOP technika. Následují vozy skupiny A, více upravená auta, která, dalo by se říci, dožívají a která dříve představovala opravdovou špičku. Dále jsou to vozy skupiny N4, který mám i já. Jsou to čtyřkolky, dvoulitry s turbem s výkonem kolem 280 koní a v této skupině naprosto dominuje značka Mitsubishi a snad ještě Subaru. Další skupinou je A7 (vozy do 2000 cm³), což jsou dvoukolky ve vyšší úpravě a stejné skupiny jsou A6 (vozy do 1600 cm³) a A5 (vozy do 1400 cm³). Na tyto skupiny navazují N3 (dvoukolky do 2000 cm³), N2 (do 1600 cm³) a N1 (do 1400 cm³). Diváci jsou zaměřeni zejména na vozy vyšší specifikace, což je prvních pětadvacet jezdců.

Jezdci se hodnotí podle skupin nebo podle celkových časů?

První hodnocení je podle absolutního pořadí a poté podle svých skupin a tříd. Nejceněnější vítězství je pochopitelně v absolutním pořadí, dále ve skupině a naposledy ve své třídě. **Z čeho se skládá samotná rallye?**

Závodí se pouze na rychlostních zkouškách a potom jsou tzv. přejezdy. Už se nejedná o sprint etapy. Vše se podřídilo bezpečnosti. Přejezdy k RZ a k servisním zónám ovlivňují závod pouze ve chvíli, kdy jezdec nestihne svůj daný čas. Každý v „pelotonu“ sta vozů na startu se pohybuje v rozmezí jedné minuty. Znamená to, že je předem určeno, kam v danou minutu má ten či onen závodník přijet. Na každém kontrolním stanovišti dostaneme zápis do kontrolní karty a na základě zápisu víme, za kolik minut máme být v dalším kontrolním stanovišti. Celá trasa rallye je naprosto přesně zmapovaná, všichni jezdci ví, kde mají být v danou chvíli. Jakékoliv zpoždění nebo

dřívější příjezd se trestá penalizací a ve chvíli, kdy jezdci spolu bojují na rychlostních zkouškách o vteřiny, tak každá penalizace znamená pro pilota „smrtnou záležitost“. Do servisní zóny tedy nemohu přijet například v 9.01, ale ani v 8.59. Musím přijet přesně v 9.00 hodin. Mechanici mají 20 minut na přípravu auta, po dvaceti minutách vyjždím ze servisní zóny a mám 7 minut na přesun sedmikilometrového úseku do Pasek, což činí přibližně průměrnou rychlost 60 km za hodinu a opět nesmím přijet ani o vteřinu dřív, ani později, je mi přidělen čas startu RZ. Odstartuji rychlostní závod, zapíše se mi čas, kterého jsem dosáhl a připočítá se čas, ve kterém mám dojet do další rychlostní zkoušky, která je například 10 km daleko. Vše se odehrává podle itineráře, včetně zmiňovaných přejezdů. Jakékoliv vyjetí z trasy rallye se nemilosrdně trestá vyloučením. Rallye je naprosto přesný a perfekcionista sport. Každý zná svůj úkol. Domnívám se, že pokud diváci uposlechnou pokynů pořadatelů, přispěje to vždy ke zlepšení soutěže. Nikdy to není o tom, že by chtěl někdo někoho šikanovat nebo do něčeho tlačit. Divákům bych chtěl popřát, ať se jim rychlostní etapy líbí a po těch dvaceti letech, ať se podaří navázat nová tradice, protože je to jedna z věcí, kterou jsem si přál, když jsem tyto RZ nabídl pořadatelům Valašské rallye panu Hošákovi a samozřejmě pořadatelům ECCE HOMO Šternberk, kteří se podílejí na zmiňovaných rychlostních zkouškách. **Petře, děkujeme za rozhovor a za to, že jste si na nás udělal čas. Přejeme vám, a myslím, že teď budete hovořit i za diváky, kteří vám budou fandit na trati rychlostní zkoušky Valašské rallye, abyste měl pevnou ruku, lehkou nohu na plynovém pedálu a mnoho štěstí k získání jednoho z předních míst.** JiKo

1. ročník Rýmařovské tour

Vážení sportovní přátelé,

v regionu Rýmařovska se koná množství hodnotných sportovních akcí zaměřených na cyklistiku a triatlon. Proto jsme se rozhodli tyto závody spojit v jeden podnik a nazvat jej Rýmařovskou tour. V letošním úvodním ročníku bude mít seriál sedm dějství. Neuzavíráme se však dalším případným

pořadatelům, a proto je tímto vyzýváme k přihlášení závodu do Rýmařovské tour. Závody by měly obsahovat co nejširší věkové spektrum. Chtěli bychom na všech závodech vypisovat kategorie od těch nejmenších po nejstarší.

S přispěním Městského úřadu Rýmařov proběhne na podzim závěrečné vyhodnocení a nejlepší

ze všech kategorií budou odměněni. Rýmařovská tour je zatím u svého zrodu, a proto sledujte Rýmařovský horizont, kde budeme uvádět podmínky za jakých se budou hodnotit jednotlivé závody. Informace o podniku také dostanete v cyklistické prodejně DUKO na tř. Hrdinů č.43 či u jednotlivých pořadatelů.

Kalendář Rýmařovské tour na letošní rok:

- **Rýmařov** - 1. závod pro nejmenší k MDD **31.5.** Ředitel závodu Vlastík Durman - propozice na prodejně, v Rýmařovském horizontu a na tel. 554 211 873.
- **Rýmařov** - 2. závod je časovka na Skřítek pro všechny věkové kategorie, která se uskuteční dne **1.6.2003.** Závod se jede také v rámci Jesenického šneku. Pořadatelem závodu je CK Stará Ves. Informace o závodě podá Karel Stržínek - propozice v Rýmařovském horizontu, Regionu a na mob. 777 647 152.
- **Skály** - 3. závodem je duatlon. V propozicích, které najdete v prodejně Duko, bude upřesněn itinerář tohoto závodu. Uskuteční se **15.6.2003.** Ředitelem závodu je Pavel Podešva a informace vám podá na mob. 776 672 877.
- **Rýmařov** - 4. závod je Duko triatlon. Ředitelem závodu je Vlastík Durman a propozice budou opět k dispozici na prodejně Duko a na tel. 554 211 873. Závod je naplánován na **9.8.** v areálu Edrovického rybníku. Závod je také zařazen do seriálu DIDI cup.
- **Stará Ves** - 5. dějství je Přebor ZŠ Stará Ves. Závod je určen už i pro předškolní kategorie. Uskuteční se **5.9.2003.** Pořadatelem závodu je CK Stará Ves a informace podá ředitel závodu Karel Stržínek na mob. 777 647 152.
- **Skály** - 6. závod MTB na Kubitárně. Závod se jezdí již delší dobu jako Duko cup. Pořadatelem je Vlastík Durman. Uskuteční se **27.9. 2003.** Propozice na prodejně a v tisku.
- **Žďárský Potok** - 7. závod Rýmařovské tour je také posledním závodem sezóny. Je to již tradiční rozloučení ze sezónou všech cyklistů. Je určen jak pro kola MTB tak silniční. Uskuteční se **4.10.2003** a pořadatelem je CK Stará Ves. Informace obdržíte na mob. 777 647 152 u pana Stržíňka. Stržínek

Skončily mistrovské soutěže v kuželných soutěžního ročníku 2002 - 2003

O víkendu 29. a 30. března 2003 byly ukončeny mistrovské soutěže ročníku 2002 - 2003 ve všech kategoriích. Pro oddíl TJ Jiskra Rýmařov byly vesměs úspěšné, a proto vás s nimi chceme seznámit. Družstvo Jiskry A skončilo ve II. kuželnářské lize s 24 body na pátém místě ze dvanácti účastníků. V průběhu celé jarní části soutěže nastupovalo družstvo v kombinované sestavě, neboť čtyři stabilní hráči byli zařazeni do Jiskry B ve snaze pomoci tomuto družstvu v boji o udržení ve III. kuželnářské lize.

Ženy, hrající též II. ligu, obsadily s 21 body velice pěkně třetí místo z deseti družstev. V hodnocení jednotlivkyň se umístila V. Tomanová na druhém místě s průměrem 424,8; M. Tillerová na třetím 424,1 a M. Paulerová na čtvrtém místě s průměrem 421,5. Tyto výborné výkony svědčí o vyrovnanosti družstva a jsou příslibem do nového ročníku.

Naši dorostenci byli nováčky ve II. lize dorostu a vedli si velice zdatně. Skončili na pátém místě z deseti družstev a v bodování jednotlivců skončil A. Sochor s průměrem 423,1 na druhém a jeho bratr J. Sochor s průměrem 414,4 na sedmém místě. Družstvo doplňuje pěknými výkony i M. Davidík. Oba bratři Sochorovi jsou v širším výběru reprezentačního družstva dorostu České republiky. Navíc A. Sochor byl členem vítězného reprezentačního družstva v mezistátním utkání s Polskem. Družstvo Jiskry B bylo po podzimní části ve III. lize s pěti body na posledním dvanáctém místě. Proto pro jarní část soutěže bylo posíleno. Záměr se zdařil, po posledním kole obsadila Jiskra B 8. místo s 19 body a M. Dědáček v bodování jednotlivců obsadil s vynikajícím průměrem 893,1 první místo. Jiskra C hrála oblastní přebor I. třídy. Tato soutěž měla čtrnáct účastníků a i když naše družstvo obsa-

dilo s 20 body jedenácté místo, sestupuje. Z této soutěže totiž sestupuje celkem pět posledních družstev. Jiskra D v oblastním přeboru II. třídy obsadila s 23 body 8. místo z dvanácti účastníků.

V poháru Mladých nadějí si úspěšně vede v žácích kategorie A Jan Sochor a v kategorii B dívek Petra Míčková. Závěrečný finálový turnaj se uskutečnil v neděli 13. dubna 2003 v kuželně HKK Olomouc. I když mistrovské soutěže skončily, je v naší kuželně stále živo. Koncem března se uskutečnily oddílové přebory jednotlivců, o víkendu 5. a 6. dubna se konaly okresní přebory jednotlivců juniorů a mužů. V sobotu 12. dubna se uskutečnil okresní přebor seniorů, hráčů starších padesáti let a v neděli 13. dubna oblastní přebor juniorek. Ve všední dny se hraje populární soutěž tříletých družstev Městské amatérské kuželnářské ligy.

Ing. M. Votruba

Dočkálek opět nejlepší

V sobotu 22. března se v Blansku uskutečnil první závod celorepublikového turnaje handicapovaných kuželnářů v rámci Grand Prix České republiky. Turnaje se zúčastnilo celkem 34 závodníků ze šesti oddílů. V kategorii TP1 se na 1. místě již tradičně umístil Rýmařovák Zdeněk Dočkálek z TJ Jiskry Rýmařov výkonem 484 shozených kolků, 2. místo vybojoval výkonem 423 shozených kolků Ladislav Mikurda z Baníku Ostrava a na 3. příčce stanul člen

TJ Jiskry Rýmařov Petr Švédík se 401 shozenými kolků. Kategorii TP0 vyhrála Radka Pastová z Baníku Ostrava výkonem 413 shozených kolků, druhý skončil Vladimír Štrbík z TJ Jiskry Rýmařov (401 kolků) a třetí pozici obhájil člen Sokolu Rybník Jan Paďour (356 kolků). Druhý závod série Grand Prix, jehož pořadatelem bude Olympie Bruntál, se uskuteční 12. dubna v Bruntále a třetí část seriálu se odehraje v domácí rýmařovské kuželně 17. května. *JiK*

Známý neznámý

V našem městě žijí významní sportovci, kteří se prosazují ve svých kategoriích na akcích typu Mistrovství České republiky (MČR). Jedním z nich je i Tomáš Bednář. Věnuje se atletice - běhu na 1500 m a 3000 m za Atletický oddíl SSK Vítkovice, a to na vysoké úrovni. Posudte sami. V loňském roce se na MČR v atletice, které se uskutečnilo v Plzni, umístil v kategorii dorostenců na vynikajícím 3. místě v běhu na 1500 m a ještě lepšího umístění dosáhl na trati 3000 m, kde obsadil 2. místo.

V letošním roce přešel do kategorie juniorů a nikdo od něj nečekal převratné vý-

sledky. Ale Tomáš se především díky poctivému tréninku dokázal prosadit mnohem výrazněji. Na halovém MČR v atletice, které se letos uskutečnilo v Bratislavě, dokázal zvítězit jak na trati 3000m, tak i na trati poloviční. Dokonce se rozhodl změnit síly na těchto tratích s muži. Ani tady se neztratil a obsadil 5. respektive 7. místo.

Je to velký příslib do budoucna a snad Tomáše brzy uvidíme na ME nebo třeba na MS v atletice. Kdo ví? Určitě mu budeme držet palce, aby se mu dařilo splnit přísné limity Českého atletického svazu. *ChOli*

Medvědi skončili na krásném šestém místě

V sobotu 5. dubna se v hranické sportovní hale odehrála dvě závěrečná kola SM přeboru mužů ve florbalu. Florbalový klub SK Medvědi se ve svém předposledním vystoupení utkal s aspirantem na postup do vyšší soutěže, s týmem FbC Asper Šumperk.

Rýmařovským hrubě nevyšel vstup do utkání a když na světelné tabuli svítil čas 1:31,6 prohrávali již 2:0. S následujícího protiútoky se Medvědům podařilo snížit zásluhou Danka Jalůvky (asistoval Zdeněk Kaláb) na 1:2. Poté následovala klidná pětiminutovka než se opět prosadili hráči Šumperka a skóre se tak posunulo

na 3:1 v jejich prospěch. Ještě do přestávky se skóre měnilo dvakrát. Nejdříve vsítil svůj druhý gól v utkání Danek Jalůvka (Zdeněk Cholek) a se závěrečným hvízdem rozvlínil síť za Šumperským strážcem branky Víta Šopík (Zdeněk Kaláb). Tento gól, jak se v dalším průběhu ukázalo, byl zlomovým okamžikem v utkání. Hosté se již nevzpamatovali, a tak skóre narůstalo jen na jedné straně. Vítěznu trefu si připsal znovu Daniel Jalůvka (Zdeněk Cholek) a dovršil tak svůj hattrick. Výsledku utkání dal konečnou podobu symbolicky kapitán Michal Kaláb (Daniel Jalůvka). Utkání skončilo 5:3 ve prospěch

Medvědů, kteří tak připravili florbalisty ze Šumperka o možnost postupu do vyšší soutěže.

V závěrečném kole sehráli Rýmařovští vyrovanou partii se smutným koncem s florbalovým klubem Boca Juniors. V průběhu utkání docházely Medvědům síly, protože do Hranic přijeli s pouhými devíti hráči. V první třetině se střelec prosadil pouze Michal Kaláb (Michal Šopík) a svou trefou snižoval na 1:2. V závěru druhé třetiny se prosadil opět nejlepší střelec Rýmařovských Daniel Jalůvka (Jiří Vojtek) a svým gólem vykřesal možnost zvratu pro Medvědy, kteří v závěrečné třetině vrhli všechny své síly

do útoku. Brankář Bocy Juniors ale žádný zvrát nepřipustil a svým výkonem se nejvýrazněji zasloužil o výhru svého týmu 6:3, když kosmetickou podobu utkání určil Danek Jalůvka (Jiří Vojtek).

Sestava SK Medvědi Rýmařov: Josef Bayer - Michal Kaláb, Zdeněk Kaláb, Michal Šopík - Zdeněk Cholek, Daniel Jalůvka, Víta Šopík - Zdeněk Božák, Jiří Vojtek, Tomáš Hnát. Florbalový klub SK Medvědi Rýmařov obsadil ve své premiérové sezóně v SM přeboru mužů konečné šesté místo, což je velkým příslibem do nadcházejícího ročníku. *ChOli*

Ples sportovců se vydařil

Dne 15.3 pořádal občanské sdružení BFAA Oldies Rýmařov již 2. ples sportovců a sportovních příznivců. Tentokrát byly patrony plesu dvě mistry světa v kulturistice z posledního šampionátu v Brně, Zdena Razýmová a Bára Mrázková. Z jejich rukou pak převzaly vítězové obou městských lig, které naše sdružení pořádá, putovní poháry.

Pořadí družstev nejlepší střelci:

1. Frikulins 531 : 359 16 b	1. Roman Musil SOUZ 155 b
2. Turisti 429 : 414 13 b	2. Petr Musil Frikulins 136 b
3. SOUZ 446 : 440 12 b	3. Karel Janošek Turisti 132 b
4. RE-DO 370 : 440 10 b	4. Jiří Musil SOUZ 128 b
5. Oldies 320 : 443 9 b	5. Martin Sedláček Frikulins 97 b

Trojkaři:

1. Jiří Musil SOUZ 29 trojek
2. - 3. Pavel Přecechtěl RE-DO 13
Roman Musil SOUZ 13
4. Karel Janošek Turisti 12
5. Martin Sedláček Frikulins 11

Pavel Nehera

V páteční podvečer se nemusí jen uklízet

V pátek 28. března patřila tělocvična na Hornoměstské ulici ženám a dívkám z Rýmařova. Pod vedením skvělé cvičitelky Zdeny Zlámalové zapojily přítomné dámy snad každý kousek těla a cvičily bezmála dvě hodiny. Odměnou pro Zdenku byl obrovský potlesk a poděkování za příjemně strávený páteční podvečer. Věřme, že se podobná akce bude brzy opakovat. *Bičková Jindra, předsedkyně odboru*

Dusičnany v rostlinách

Dusičnany (nitráty) nejsou „škodlivinou“, nýbrž je to přírodní látka, kterou potřebují rostliny ke tvorbě bílkovin a dalších důležitých sloučenin. Bez dusičnanů by rostliny nemohly růst! V zelenině se nelze vyhnout dusičnanům, ale lze snížit jejich obsah. Obsah dusičnanů v rostlinách závisí na intenzitě světla a teplotě. Čím je více světla a čím je více teploty, tím více dusičnanů se přemění na sloučeniny bílkovin.

Přeměna dusičnanů na bílkoviny závisí na fotosyntéze. Protože tento proces probíhá pouze za světla, nemohou se dusičnany v noci přeměňovat. Proto je obsah dusičnanů u listové zeleniny v ranních hodinách vyšší než večer. V zimě jsou obsahy dusičnanů v důsledku méně světla vyšší a obzvláště jsou vysoké u listové zeleniny ze skleníku (konstrukce skleníku a sklo snižují dostatečné využití světla).

V rostlinách se dusičnany nachází převážně v zelených listech. Ve zralých plodech (hrách, fazole, okurky, cukety, rajčata) je jen málo dusičnanů.

Výše obsahu dusičnanů nevyovídá nic o tom, jaké množství v těle lidí zůstane. Většinou se 50 - 80% z těla vyloučí. Zelenina je zdravá! Obsah dusičnanů v produktech lze snížit šetrným dusíkatým hnojením a správnou dobou sklizně.

Listovou zeleninu bychom neměli sklízet v časných ranních hodinách. Ve vlastní zahradě se doporučuje sklizeň bezprostředně před konzumací, bez zbytečného ukládání. *Josef Kužela*

Redakce Rýmařovského horizontu přeje všem svým čtenářům příjemné prožití velikonočních svátků, chlapcům bohatou výslužku a děvčatům štíplavou pomlázku.

JAK VYJDE

07/2003

Další číslo
**RÝMAŘOVSKÉHO
HORIZONTU**

bude v prodeji od **25. 4.**

Uzávěrka pro řádné vydání je v pátek 18.4. do 12 hodin

Budeme očekávat vaše příspěvky!

Kdy je kompost zralý?

Pojem „zralý“ je při kompostování velmi oblíbený, ale ne přesně definovaný. Když někdo řekne, že kompost je zralý, potom se musíme ihned zeptat, k čemu je zralý? Jsou totiž různé možnosti použití. Když použijeme kompost k mulčování, tak je pro tento účel „zralý“ již ve stáří čtyř týdnů. Když jej jako hnojivo zapravujeme hráběmi, musí být proto jistě „zralejší“ a když jej použijeme k předpěstování sadby (jako součást zeminy), tak musí být „zcela zralý“.

Je proto zřejmé, že pojem „zralý“ v obecné formě neexistuje a odpovídá jen různému stupni tlení a s tím spojenými různými možnostmi použití.

Při použití hraje roli především stáří kompostu. Hovoříme také o čerstvém

kompostu, který má krátkou dobu tlení (dva měsíce), zralý kompost naproti tomu delší (šest měsíců). Starý kompost však přichází o své hnojivé účinky. Občas ještě doporučovaný dvou až tříletý kompost je už téměř bez hnojivářské účinnosti.

Při této příležitosti je dobré ještě uvést, že prosévání kompostu není vždy nutné. Chceme-li použít kompost ke hnojení trávníků nebo jako součást zeminy pro květiny, je projev na velikost částic 15 - 20 mm potřebný. Jinak je tomu při použití ke zlepšování půdy. Zde je hrubý, neprosátý kompost vhodnější. Například zbytky ještě ne zcela zetlelých rozdrčených větví jsou žádoucí, neboť půdu kypří a dlouhodobě ji zásobují humusem.

Z lunárního kalendáře

- 14. - 15. duben: vyséváme kořenovou zeleninu, doséváme trávník, přesazujeme předpěstované dvouletky.
- 16. - 17. duben: přihnojte na květ, nepracujte s půdou ani rostlinami.
- 18. - 19. duben: zaléváme, vysazujeme listovou zeleninu, květák a letničky. Na Bílou sobotu naši předkové nic nového nesázeli.
- 20. - 21. duben: vyséváme okurky a tykve na předpěstování. Do skleníku vysazujeme rajčata jen tehdy, když můžeme zabránit poškození mrazem. Vysazujeme dřeviny z kontejnerů.
- 22. - 23. duben: sázíme brambory, hodně je nakopčete, abyste je chránili před světlem a mrazem.
- 24. - 25. duben: přihnojte na květ, bojíte se škůdci, keře kvetoucí na jaře ořežte hned po odkvětu.

Hledáme

- pomocné dělníky na stavbu
- tesaře
- hlídače
- uklízečku
- pokojskou

z okolí Rýmařova a Malé Morávky

Tel.: 543 211 070 nebo 602 579 012

NABÍZÍME ZVEŘEJNĚNÍ REKLAMY VŠEM PODNIKATELŮM Z RÝMAŘOVA A OKOLÍ.

Grafické zpracování v ceně inzerátu. Poskytujeme množstevní slevy.

Fyzickým osobám nabízíme soukromou rádkovou inzerci, blahopřání k výročí nebo vzpomínku na blízkou osobu. Cenově výhodné nabídky.

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel./fax: 554 211 410, <http://www.rymarov.cz/mesto>
Neoznačené foto: Redakce. **Uzávěrka dne:** 4.4.2003. Redakce si vyhrazuje právo zkrácení, případně úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. **Odpovědný redaktor:** Mgr. Jiří Konečný.

Adresa redakce: Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 230 459, mobil: 737 802 259, e-mail: rymhor@seznam.cz

Vyšlo dne: 11.4.2003. **Příspěvky laskavě zasílejte nejpozději do 18.4.2003.**

Grafická úprava novin a inzerce: Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 717 196, e-mail: apro@iol.cz

Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017.

Cena 8,- Kč

Jarní sluníčko nám věští blížící se Velikonoce a protože je v našem městě velké množství domácích cukrářek, ale hlavně tvořivých lidí,

vyhlašujeme soutěž o symbol Velikonoc - nejlepšího

Velikonočního beránka

vytvořeného z „jedlého“ materiálu. Rozhodovat o nejlepším dílu budou návštěvníci cukrárny Karolína. Soutěžní exponáty budou přijímány do 15.04. - 20.00 hodin. Všechna díla budou vystavena ve výlohách cukrárny do 18.dubna, kdy bude vyhlášení vítězů a poté vrácení výtvorů.

Vítěz obdrží nákupní poukaz v naší cukrárně ve výši 500,- Kč

Prokažte své umění a potěšte ostatní pěknou podívanou. Na vaši účast se těší

kolektiv cukrárny Karolína na tř. Hrdinů 6, Rýmařov - vedle autobusového nádraží.

Zároveň Vás zveme k příjemnému posezení. Přijímáme také objednávky na velikonoční pečivo a nabízíme prodej sudového vína.

Jarní textil - oděvy

Dubnová sleva
15%

Velký výběr textilu a oděvů od českých výrobců

Soukromý revizní technik

nabízí:

- elektroinstalace v bytech a domech
- kontrola a revize elektroinstalací
- odstranění zjištěných závad
- montáž nových elektroinstalací
- revize a montáž hromosvodů

Kontakt:

Lubomír Slovák, Panská 3, Janovice
Tel.: 554 283 189, mobil: 607 613 849

Hledáme

pro Novoapoštolskou církev v Rýmařově na náměstí Míru

překladače z němčiny do češtiny

1x za 14 dnů (na jednu hodinu)

a zároveň varhaníka

Telefonní kontakt: 554 253 111 (do 15.30),
v pozdějších hodinách - 554 212 254.
Velmi dobrá finanční odměna.

Autobazar Petr Lašák, Revoluční 26, 795 01 Rýmařov tel.: 554 211 577, 608 830 940

Š - Octavia Elegance 1,9 TDI,
81 kW, r. v. 2002,
2500 km, klima,
499 000 Kč

Š - Octavia Combi 1,9 TDI,
SLX, zel. metal., r. v. 1998,
115 000 km, klima,
329 000 Kč

Š - Octavia 1,8 20V, 92 kW,
SLX, stř. metal., r. v. 1999,
79 000 km, klima,
295 000 Kč

Fiat Croma 2,5 TD,
r. v. 1987, černá metal.,
klima, diesel,
35 000 Kč

Š - Forman 135 LX,
r. v. 1993, 1. Majitel,
104 000 km, radio, stř. okno,
79 500 Kč

Š - Favorit 135 L,
r. v. 1989, platná T.K. + EM,
radio,
23 000 Kč

Citroen Jumper 1,9 D, 55 kW,
červená tmavá, r.v. 2001,
5000 km, 6místný,
bez DPH 345 000 Kč

VW Polo 1,4 Diesel Fox,
r. v. 1991, rádio,
možnost úvěru,
68 000 Kč

Š - Favorit 135L 1.3 42 kW,
červená tmavá, r.v. 1991,
81 000 km
48 000 Kč

Š - Favorit 135 LS,
r. v. 1992, rádio,
43 000 Kč

Š - Felicia GLXI 1,3i 50 kW,
tmavá modrá, r. v. 1996,
119 000 km,
99 000 Kč

Š - Felicia Combi LXI 1,3
50 kW, červená tmavá,
r.v. 1996, 120 000 km,
108 000 Kč

Renault Expres Pick-up,
1996, 1,9 Diesel,
118 000 km, koupeno v CZ,
110 000 Kč + DPH 22%

Ford Transit, 1. majitel,
r. v. 1997, koupeno v ČR,
2,5 Di,
odpočet DPH 260 000 Kč

Mitsubishi L 300,
r. v. 1994,
9místný mikrobús,
139 000 Kč

Ford Transit 2,5D,
r. v. 1994, 5místný,
158 000 Kč

Ford Transit 2,5 TD, r. v. 2000
maxi verze, 93 000 km, ABS,
ASR, tažné, rádio, super stav,
9místný, 515 000 Kč

Renault 19 Chamade 1,8i,
r. v. 1993,
86 000 Kč

Opel Vectra 2,0 DI, 16 V,
Diesel, kombi, 123 000 km,
ABS, 4x airbag, centrální,
klima, 189 000 Kč

KIA Sportage 2,0 i, 4x4,
pohon LPG, centrální, servo,
tažné, 109 000 km,
r. v. 1995, 229 000 Kč

Š - Forman 1,3 Lxi, 50 kW,
r. v. 1993,
79 000 Kč

Š - Felicia 1,6 GLXi,
r. v. 1998,
148 000 Kč

Š - Favorit 135LS,
r. v. 1990,
35 000 Kč

Honda 125 XLR, 8,4 kW,
stačí R. P. A1, r. v. 1997,
57 000 Kč

Otevírací doba: Po - Pá 8.00 - 17.00, So 8.00 - 12.00

- **Výkup za hotové:** Váš automobil vám vykoupíme okamžitě po osobní domluvě.
- **Komisioní prodej:** neúčtujeme parkovné, rychlý prodej, vyřízení všech formalit samozřejmostí.

- **Protiúčet:** můžete platit vašim stávajícím vozidlem, při koupi nového vozu.
- **GE Capital Leasing:** akontace již od 10 % z ceny vozidla, výhodné havarijní pojištění a povinné ručení. Na sjednání

LEASINGU potřebujete dva platné doklady totožnosti, bankovní spojení a cca 45 minut času. U všech vozidel prověřen původ.

- **AUTOCREDIT:** půjčky do 200 000 Kč na vybraná vozidla.

KAŽDÝ TÝDEN NOVÁ NABÍDKA, VŠECHNA VOZIDLA PROVĚŘENA A VYZKOUŠENA

Auto color Design s.r.o.

... vždy něco navíc. Seznamte se s našimi novinkami !

Prodej nových vozů Škoda

Fabia za cenu Felicie, již od 229.900 Kč.

Doprodej vozů r.v. 2002 za zvýhodněné ceny:
Fabia až -30.000 Kč, Octavia až -60.000 Kč.

Nové akční modely s bohatou výbavou:
Creation s výhodou 57.600 Kč,
Octavia Celebration s výhodou až 48.550 Kč.

Fabia Classic Plus od 279.900 Kč, ve výbavě
posilovač řízení, centrální zamykání,
2x airbag, el. stah. předních oken,
stavitelný volant a sedadlo řidiče,
příprava pro rádio, zadní dělené sedadlo.

Fabia Comfort Plus od 331.900 Kč, výbava
Comfort a navíc: ABS, palubní počítač,
zdarma: klimatizace a litá kola.

✓ Nový motor pro vozy Fabia 1,2 12V/47kW,
spotřeba 4,6l/100km !!

✓ Vykoupíme Váš ojetý vůz protiúctem.

✓ ŠkodaLeasing od ŠkoFINu s havarijním
a povinným ručením zdarma po celou dobu
leasingu (až 5 let) nebo úvěr i bez ručitele.

Prodej vyzkoušených ojetých vozů se zárukou

✓ Prodej a servis ojetých užitkových vozů VW
Transporter a LT, popř. SEAT Inca s roční
zárukou! Ve všech modifikacích - skříň, valník
2,3,5,6 či 9míst, výhodné ceny, možnost
odpočtu DPH!

✓ Záruka na vozy Octavia bez omezení roku
výroby 12 měsíců, součástí kupní smlouvy
je záruční list doplněný protokoly s prověřením
funkcí všech systémů diagnostickým zařízením
VAS 5051 a elektronické geometrie BOSCH
FWA 411!

✓ ŠkodaLeasing od ŠkoFINu s havarijním
pojištěním zdarma a akontací již od 10%
nebo úvěr i bez ručitele.

ŠkodaClub plný výhod pro Vás a Vaši rodinu

✓ Mezinárodní kreditní karta VISA ŠkodaAuto
HVB s bezúročným obdobím až 45 dní
a nízkým úročením při výběru, s limitem
až 180.000 Kč.

✓ Sleva ze standardní servisní hodinové
sazby Fabia, Octavia 20%.

✓ Sleva na pohonné hmoty u Benziny 0,50Kč/l.

✓ Sleva na zájezdy Čedoku 5%.

✓ Sleva při nákupu nového vozu!!! (podle
obchodních podmínek Auto color Design).

Autoservis

✓ Nový tester diagnostických systémů vozů
Škoda VAS 5051 s výtiskem protokolu.

✓ Nová 8-mi senzorová elektronická geometrie
s výtiskem protokolu BOSCH FWA 411.

✓ Měření emisí zážehových motorů Škoda.

✓ Plnění, čištění a servis klimatizací.

✓ Pneuservis, uskladnění sezónních pneu
zdarma. Široká nabídka pneumatik
za nízké ceny.

Na originální díly a příslušenství Škoda dva
roky záruka, snížení cen dílů od 1.1.2003.

Prodloužení záruky mobility na vozy Škoda
po provedení servisní prohlídky.

Při opravě havarovaného vozu Škoda v naší
karosárně a lakovně Vám zůstává nedotčena
záruka na neprozrezivění karoserie.

Po dobu opravy vozu k dispozici náhradní
vozy - Octavia, Fabia a Felicia. Vyzvednutí
a přistavení vozu po opravě.

Na u nás zakoupené nové a ojeté vozy sleva
ze standartní sazby 20%.

Auto color Design s.r.o., Opavská 69, Rýmařov

Prodej nových a ojetých vozů:
554-230712 (karty ŠkodaClubu)

Autoservis:
554-230722

Originální díly a příslušenství:
554-230719